MAGYAR KÖZLÖNY

152. szám

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2015. október 15., csütörtök

Tartalomjegyzék

300/2015. (X. 15.) Korm. rendelet	A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról	20553
301/2015. (X. 15.) Korm. rendelet	A Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról	20554
302/2015. (X. 15.) Korm. rendelet	A Jászfényszarun megvalósuló ipari telephely kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 252/2015. (IX. 8.) Korm. rendelet módosításáról	20554
43/2015. (X. 15.) MNB rendelet	A tőkekövetelményről, a valós értéken értékelt nem realizált nyereségről és veszteségről, az ezekhez kapcsolódó levonásokról és a tőkeinstrumentumokhoz kapcsolódó szerzett jogokról szóló 10/2014. (IV. 3.) MNB rendelet módosításáról	20555
42/2015. (X. 15.) MvM rendelet	Balatonfüred vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 17/2004. (IX. 11.) TNM rendelet módosításáról	20557
43/2015. (X. 15.) MvM rendelet	Balatonfűzfő vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 23/2005. (VI. 25.) TNM rendelet módosításáról	20560
27/2015. (X. 15.) NGM rendelet	A haditechnikai termékek jelöléséről, valamint a haditechnikai termékek és szolgáltatások nyilvántartásáról szóló 32/2007. (III. 19.) GKM rendelet módosításáról	20563
30/2015. (X. 15.) AB határozat	A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.Kpk.45.810/2014/2. számú végzése továbbá a Budapesti Rendőr-főkapitányság 01000/27040-4/2014. ált. számú közigazgatási határozata alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről	20577
1751/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A külföldi fegyveres erőknek nemzetközi gyakorlatokon való részvételének engedélyezéséről	20598
1752/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A Kincstári Jogügyi Igazgatóság felállításáról	20598
1753/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A személyazonosítást elősegítő informatikai rendszer felállításához és üzemeltetéséhez szükséges intézkedésről	20598
1754/2015. (X. 15.) Korm. határozat	Állami vagyonba tartozó ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról szóló szerződésben meghatározott hasznosítási cél módosításáról	20599

A DOKUMENTUM ELEKTRONIKUSAN HITELESÍTETT
A HITELESSÉG ELLENŐRZÉSÉHEZ KATTINTSON IDE
hitelesítő rendszer: NETLOCK PDFSIGNO | www.netlock.hu

Tartalomjegyzék

1755/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény alapján a XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 5. Fővárosi és megyei kormányhivatalok peres ügyei alcím túllépésének jóváhagyásáról	20599
1756/2015. (X. 15.) Korm. határozat	Budapest külföldi népszerűsítését elősegítő művészeti produkciók megrendezéséről és finanszírozásának támogatásáról	20600
1757/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A lengyelországi magyar kulturális évad 2016–2017. évi megrendezéséről és finanszírozásáról	20600
1758/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A Környezet és Energia Operatív Program 5. prioritása keretében megvalósuló egyes projektjavaslatok támogatásának jóváhagyásáról, valamint a Környezet és Energia Operatív Program 2011–2013. évekre szóló akciótervének megállapításáról szóló 1125/2015. (III. 6.) Korm. határozat módosításáról	20601
1759/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A KEOP-4.11.0/15-2015-0001 azonosító számú („Fotovoltaikus erőmű létesítése" című) projektjavaslat támogatásának jóváhagyásáról	20603
1760/2015. (X. 15.) Korm. határozat	A Szombathely–Zalaszentiván vasútvonal korszerűsítésével összefüggő kérdésekről	20605
87/2015. (X. 15.) ME határozat	Helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról és helyettes államtitkár kinevezéséről	20607

III. Kormányrendeletek

A Kormány 300/2015. (X. 15.) Korm. rendelete a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (1) bekezdés 15. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 4. § d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kormány)

„d) az irányító hatóság javaslata és a Nemzeti Fejlesztési Kormánybizottság állásfoglalása alapján kijelöli az alapok alapját végrehajtó szervezetet,”

2. § A Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:

(Az NFK)

„m) előzetesen jóváhagyja a pénzügyi közvetítői felhívás tervezetét, továbbá amennyiben a pénzügyi közvetítő kiválasztására közbeszerzési eljárásban kerül sor, az alapok alapját végrehajtó szervezet javaslata alapján – a XVI. Fejezetben foglalt ellenőrzést követően – jóváhagyja az ajánlati, ajánlattételi, illetve a részvételi felhívást, valamint az ezekhez kapcsolódó dokumentációt.”

3. § A Korm. rendelet 74. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„74. § (1) Ha a pénzügyi eszközök végrehajtására alapok alapján keresztül kerül sor, az alapok alapját végrehajtó szervezetnek biztosítania kell, hogy az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2014/EU bizottsági rendelet vonatkozó kritériumai teljesüljenek.

(2) A pénzügyi közvetítők kiválasztását az alapok alapját végrehajtó szervezet készíti elő az irányító hatósággal együttműködve. Az alapok alapját végrehajtó szervezet a pénzügyi közvetítői felhívás tervezetét elektronikus formában az irányító hatóság útján megküldi jóváhagyásra az NFK-nak. Az irányító hatóság az NFK jóváhagyása alapján a pénzügyi közvetítői felhívást közzéteszi a www.szechenyi2020.hu honlapon. Az alapok alapját végrehajtó szervezet a kiválasztási eljárás eredménye alapján dönt a pénzügyi közvetítő kiválasztásáról és az irányító hatóság útján tájékoztatja az NFK-t az eljárás eredményéről.

(3) Amennyiben a pénzügyi közvetítő kiválasztása közbeszerzési eljárás keretében történik, annak lefolytatásáért és a mindenkor hatályos közbeszerzési jogszabályok szerinti dokumentálásáért, valamint a szerződés megkötéséért az alapok alapját végrehajtó szervezet felelős. Ebben az esetben az alapok alapját végrehajtó szervezet az irányító hatósággal együttműködve készíti elő az eljárást megindító ajánlati, ajánlattételi, illetve részvételi felhívást, valamint az ezekhez kapcsolódó dokumentációt, amelyet – a XVI. Fejezetben foglalt ellenőrzést követően – az alapok alapját végrehajtó szervezet az NFK számára az irányító hatóság útján jóváhagyásra megküld. Az irányító hatóság az NFK jóváhagyása alapján a pénzügyi közvetítői felhívást közzéteszi a www.szechenyi2020.hu honlapon.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben az eljárás eredményéről, illetve az ajánlatok elbírálásáról készített írásbeli összegezést az alapok alapját végrehajtó szervezet az irányító hatóság útján tájékoztatásul megküldi az NFK számára.”

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 301/2015. (X. 15.) Korm. rendelete a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény 18. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § A Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdése a következő n) ponttal egészül ki:

(Az Alapkezelő feladata)

„n) a Magyar Diaszpóra Tanács, a MÁÉRT és szakbizottságai üléseinek megszervezése és lebonyolítása kizárólagos joggal."

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 302/2015. (X. 15.) Korm. rendelete a Jászfényszarun megvalósuló ipari telephely kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 252/2015. (IX. 8.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a), d) és e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § A Jászfényszarun megvalósuló ipari telephely kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 252/2015. (IX. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja azokat az 1. mellékletben felsorolt közigazgatási hatósági ügyeket, amelyek a Jászfényszaru város közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti 05/144, 05/65, 05/66, 05/92, 05/96, 05/95, 05/94, 05/71, 05/105, 05/106, 05/73, 05/74, 05/6, 05/19, 05/168, 05/24, 05/42, 05/43, 05/44, 05/45, 05/46, 05/47, 05/48, 05/50, 05/51, 05/52, 05/53, 05/54, 05/55, 05/56, 05/57, 05/58, 05/88, 05/87, 05/86, 05/85, 05/84, 05/83, 05/82, 05/81, 05/80, 05/79, 05/78, 05/77, 05/76, 05/75, 08, 05/22, 05/20, 04/20, 04/54, 04/52, 04/53 helyrajzi számok alatt nyilvántartott földrészleteken, illetve az ezekből a földrészletekből telekalakítási eljárások jogerős befejezését követően kialakított földrészleteken megvalósításra kerülő ipari telephely, infrastrukturális fejlesztések megvalósítására irányuló beruházással függenek össze."

2. § Az R. a következő 7. §-sal egészül ki:

„7. § E rendeletnek a Jászfényszarun megvalósuló ipari telephely kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 252/2015. (IX. 8.) Korm. rendelet módosításáról szóló 302/2015. (X. 15.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 1. § (1) bekezdését a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell."

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei, valamint az önálló szabályozó szerv vezetőjének rendeletei

A Magyar Nemzeti Bank elnökének 43/2015. (X. 15.) MNB rendelete a tőkekövetelményről, a valós értéken értékelt nem realizált nyereségről és veszteségről, az ezekhez kapcsolódó levonásokról és a tőkeinstrumentumokhoz kapcsolódó szerzett jogokról szóló 10/2014. (IV. 3.) MNB rendelet módosításáról

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 290. § (4) bekezdés c)–f) és h) pontjában foglalt, valamint a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény 180. § (4) bekezdés c)–f) és h) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 4. § (9) bekezdés c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A tőkekövetelményről, a valós értéken értékelt nem realizált nyereségről és veszteségről, az ezekhez kapcsolódó levonásokról és a tőkeinstrumentumokhoz kapcsolódó szerzett jogokról szóló 10/2014. (IV. 3.) MNB rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A CRR 468. cikkében foglaltakra tekintettel az intézmény a valós értéken értékelt eszközökhöz vagy kötelezettségekhez kapcsolódó, mérlegen belül elszámolt nem realizált veszteségeinek legfeljebb)
„c) 0%-át a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban”
(figyelmen kívül hagyhatja az elsődleges alapvető tőkeelemek számítása során.)

2. § A Rendelet 3. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A CRR 468. cikkében foglaltakra tekintettel az intézménynek valós értéken értékelt eszközökhöz vagy kötelezettségekhez kapcsolódó, mérlegen belül elszámolt nem realizált nyereségeinek)
„b) 0%-át a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban”
(kell figyelmen kívül hagynia az elsődleges alapvető tőkeelemek számítása során.)

3. § (1) A Rendelet 4. § (1) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az intézménynek a CRR 478. cikke (3) bekezdés a) pontjával összhangban a CRR 36. cikk (1) bekezdésének a)–h) pontjában foglalt egyedi levonandó értékeknek a jövőbeni nyereségtől függően érvényesíthető, átmeneti különbözetekből eredő halasztott adókövetelések kivételével]
„c) a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban 100%-át”
(kell levonnia az elsődleges alapvető tőkeelemek számítása során.)

(2) A Rendelet 4. § (3) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az intézménynek a CRR 478. cikk (3) bekezdés b) pontjával összhangban az elsődleges alapvető tőkeelemekből a jövőbeni nyereségtől függően érvényesíthető, átmeneti különbözetekből eredő halasztott adókövetelésekben, valamint az intézmény közvetlen és közvetett és szintetikus módon tulajdonában lévő, pénzügyi ágazatbeli szervezetek által kibocsátott elsődleges alapvető tőkeinstrumentumok – amennyiben ezekben az intézmény jelentős részesedéssel rendelkezik – CRR 48. cikke értelmében levonandó aggregált összegének]
„c) a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban 100%-át”
(kell levonnia.)

(3) A Rendelet 4. § (4) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az (1) és a (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően az intézménynek a 2014. január 1-jét megelőzően már fennálló, jövőbeni nyereségtől függően érvényesíthető és átmeneti különbözetekből eredő halasztott adókövetelések tekintetében]
„c) a 2016. január 2. és 2024. január 2. közötti időszakban azok 100%-át”
(kell levonnia az elsődleges alapvető tőkeelemek számítása során.)

(4) A Rendelet 4. § (5) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az intézménynek a CRR 478. cikk (3) bekezdés c) és d) pontjával összhangban a CRR 56. cikk c) és d) pontja valamint a CRR 66. cikk c) és d) pontja szerint levonandó összegeknek]
„c) a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban 100%-át”
(kell levonnia a kiegészítő alapvető valamint a járulékos tőkeelemekből.)

4. § A Rendelet 5. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A CRR 479. cikkével összhangban az intézmény azon tételeket, amelyek az Európai Parlament és a Tanács, a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló 2006/48/EK irányelvének 65. cikkében foglaltaknak megfelelően 2013. december 31-éig az irányelvet átültető jogszabályok alapján összevont alapú tartaléknak minősültek volna, konszolidált elsődleges alapvető tőkéjének számítása során)
„c) a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban 0%-ban”
(figyelembe veheti.)

5. § A Rendelet 6. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A CRR 480. cikk (1) bekezdése szerinti, az összevont alapú szavatoló tőke számítás során a kisebbségi részesedések, a kiegészítő alapvető tőkébe beszámítható tőkeelemek, illetve a járulékos tőkébe beszámítható tőkeelemek kapcsán figyelembe veendő korrekciós tényező értéke]
„c) a 2016. január 1. és 2017. december 31. közötti időszakban 1.”

6. § A Rendelet 8. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A CRR 486. cikk (2)–(4) bekezdésében foglalt, a 2011. december 31. előtt kibocsátott és az akkor hatályos jogszabályok alapján a szavatolótőke-számítás során elismert, de a CRR szerinti elsődleges alapvető tőke, kiegészítő alapvető tőke és járulékos tőke feltételeknek már nem megfelelő tőkeelemek átmeneti időszakra való figyelembe vétele során alkalmazandó százalékos arány]
„c) a 2016. január 1. és 2021. december 31. közötti időszakban 0%.”

7. § Hatályát veszti a Rendelet 2. § d) pontja, 3. § c) pontja, 4. § (1) bekezdés d) pontja , 4. § (3) bekezdés d) pontja, 4. § (4) bekezdés d)–j) pontja, 4. § (5) bekezdés d) pontja, 5. § d) pontja, 6. § d) pontja, 7. §-a, és 8. § d)–h) pontja.

8. § Ez a rendelet 2016. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Matolcsy György s. k.,
a Magyar Nemzeti Bank elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A Miniszterelnökséget vezető miniszter 42/2015. (X. 15.) MvM rendelete Balatonfüred vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 17/2004. (IX. 11.) TNM rendelet módosításáról

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény 58. § (2) bekezdés a) és b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 4. § 12a. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A Balatonfüred vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 17/2004. (IX. 11.) TNM rendelet (a továbbiakban: R.) Melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Lázár János s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

1. melléklet a 42/2015. (X. 15.) MvM rendelethez

1. Az R. Mellékletében foglalt, a „Balaton vízpart-rehabilitációs tanulmányterv Balatonfüred 2/1 Szabályozási tervlap” című tervlap helyébe a következő rendelkezés lép:

[Balaton vízpart-rehabilitációs tanulmányterv
Balatonfüred 2/1
Szabályozási tervlap]

”

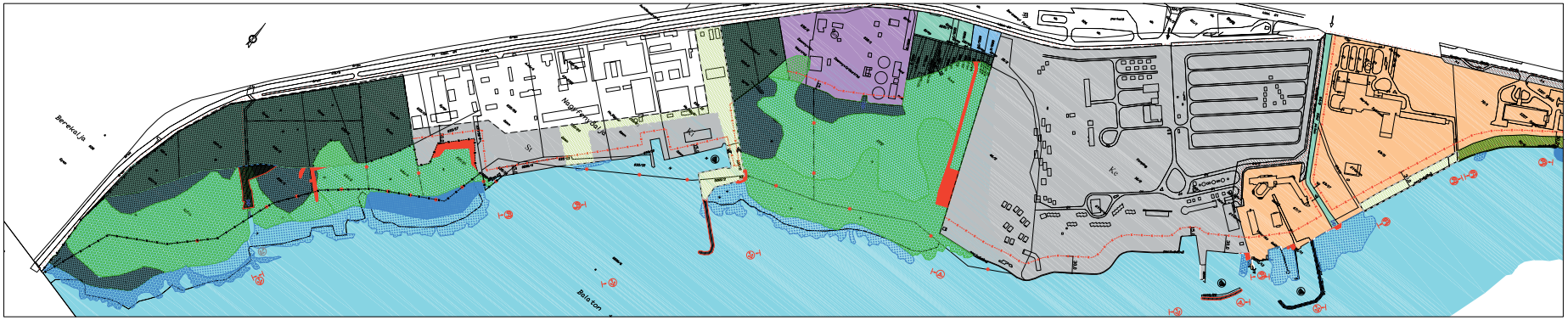

”

2. Az R. Mellékletében foglalt, a „Balaton vízpart-rehabilitációs tanulmányterv Balatonfüred 2/2 Szabályozási tervlap” című tervlap helyébe a következő rendelkezés lép:

[Balaton vízpart-rehabilitációs tanulmányterv
Balatonfüred 2/2
Szabályozási tervlap]

”

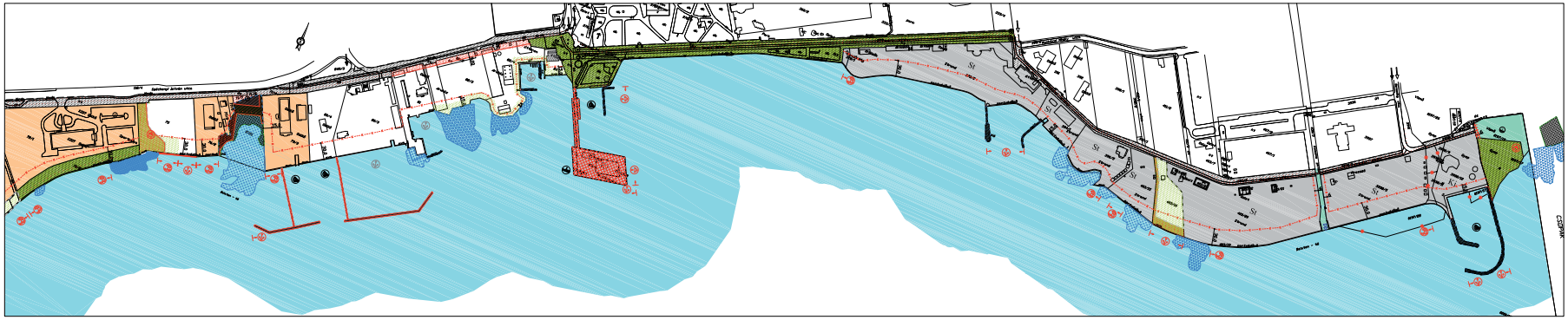

”

A Miniszterelnökséget vezető miniszter 43/2015. (X. 15.) MvM rendelete
Balatonfűzfő vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 23/2005. (VI. 25.) TNM rendelet módosításáról

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény 58. § (2) bekezdés a) és b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 4. § 12a. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A Balatonfűzfő vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 23/2005. (VI. 25.) TNM rendelet (a továbbiakban: R.) Melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Lázár János s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

1. melléklet a 43/2015. (X. 15.) MvM rendelethez

1. Az R. Mellékletében foglalt, a „BALATONFŰZFŐ VÍZPART-REHABILITÁCIÓS TANULMÁNYTERVÉNEK M=1:2000 MÉRETARÁNYÚ TERVLAPJA 2/1” című tervlap helyébe a következő rendelkezés lép:

„

BALATONFŰZFŐ VÍZPART-REHABILITÁCIÓS TANULMÁNYTERVÉNEK M=1:2000 MÉRETARÁNYÚ TERVLAPJA 2/1

”

2. Az R. Mellékletében foglalt, a „BALATONFŰZFŐ VÍZPART-REHABILITÁCIÓS TANULMÁNYTERVÉNEK M=1:2000 MÉRETARÁNYÚ TERVLAPJA 2/2” című tervlap helyébe a következő rendelkezés lép:

„

BALATONFŰZFŐ VÍZPART-REHABILITÁCIÓS TANULMÁNYTERVÉNEK M=1:2000 MÉRETARÁNYÚ TERVLAPJA 2/2

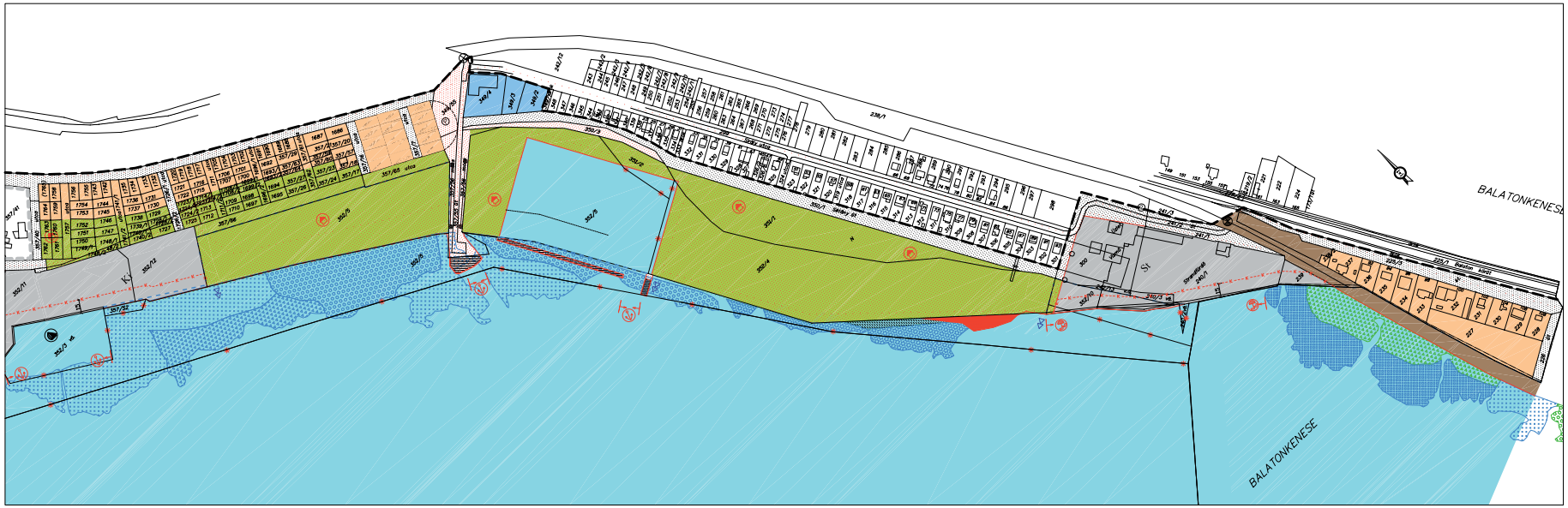

”

A nemzetgazdasági miniszter 27/2015. (X. 15.) NGM rendelete a haditechnikai termékek jelöléséről, valamint a haditechnikai termékek és szolgáltatások nyilvántartásáról szóló 32/2007. (III. 19.) GKM rendelet módosításáról

A haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény 10. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 90. § 9. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 77. §-ában meghatározott feladatkörében eljáró honvédelmi miniszterrel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 21. § 4., 10., 21. és 22. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró belügyminiszterrel egyetértésben –
a következőket rendelem el:

1. § A haditechnikai termékek jelöléséről, valamint a haditechnikai termékek és szolgáltatások nyilvántartásáról szóló 32/2007. (III. 19.) GKM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) E rendelet hatálya a haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről, valamint a vállalkozások tanúsításáról szóló 160/2011. (VIII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Htkr.) 1. melléklet I–XXIII. és XXV–XXVI. fejezeteibe tartozó haditechnikai termékekre (a továbbiakban: termék), valamint a Htkr. 1. melléklet XXIV. fejezetében meghatározott szolgáltatásokra terjed ki.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki a Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, valamint a rendvédelmi szervek, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal készletében, tárolásában, raktározásában, múzeumi gondozásában meglévő termékekre azok készletből, tárolásból, raktározásból történő kivonásukig."

2. § (1) Az R. 2. § b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E rendelet alkalmazásában)

„b) *beérkezés:* a Htkr. 1. § 17. pont b) alpontjában meghatározott fogalom;

c) *behozatal:* a Htkr. 1. § 1. pontjában meghatározott fogalom;"

(2) Az R. 2. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„e) *exportőr:* a Htkr. 1. § 7. pontjában meghatározott fogalom;"

(3) Az R. 2. § i)–k) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(E rendelet alkalmazásában)

„i) *importőr:* a Htkr. 1. § 10. pontjában meghatározott fogalom;

j) *kiszállítás:* a Htkr. 1. § 17. pont a) alpontjában meghatározott fogalom;

k) *kivitel:* a Htkr. 1. § 11. pontjában meghatározott fogalom;"

(4) Az R. 2. § n) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„n) *tranzitország:* a termék szállítása során a Htkr. 1. § 19. pontja szerinti tranzitban érintett ország;"

(5) Az R. 2. §-a a következő o) ponttal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában)

„o) *a termék gyártási dokumentációja:* gyártási előírás, technológia, tervrajz."

3. § (1) Az R. 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a rendvédelmi szervek készleteiből kivont, védelmi célra feleslegesnek minősített termék

a) kivitele vagy kiszállítása esetén a jelölés megtörténtének ellenőrzése, esetleges hiány esetén az azonosító jel pótlása az exportőrt,

b) belföldi, rendeltetésszerű további felhasználásra, nem katonai célokra történő átalakításra, hatástalanításra, megsemmisítésre való értékesítése esetén a jelölés megtörténtének ellenőrzése, esetleges hiány esetén az azonosító jel pótlása az értékesítési szerződésben erre meghatározott felet terheli."

(2) Az R. 3. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Belföldi megsemmisítés esetén a jelölés végrehajtásától el lehet tekinteni, ha a haditechnikai eszközt megsemmisítésre eladó szervezet a megsemmisítésre történő átadás-átvételtől a gyakorlati végrehajtásáig felügyeli és dokumentálja a folyamatot.

(5) Az állami készletből kikerülő, a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 21. számú mellékletében foglaltaknak megfelelően hatástalanított tűzfegyvert a vizsgálatra jogosult által elhelyezett próbajellel, valamint hatástalanítási tanúsítvánnyal kell ellátni."

4. § Az R. 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyártó a termék jelöléséről a termék gyártási dokumentációjában, vagy a gyártó szervezetében erre hatáskörrel felruházott személy által jóváhagyott utasításban foglaltak szerint gondoskodik. A gyártási dokumentációnak vagy az utasításnak tartalmaznia kell az adott termék azonosításának részletes leírását és az azonosító jeleket, valamint a jelölés elhelyezési helyéről és annak kivitelezési módjáról való rendelkezést."

5. § Az R. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § (1) Az azonosító jel elhelyezhető

a) a terméken közvetlenül,

b) a termékre szerelt adathordozón vagy

c) a termék csomagolásán.

(2) Az azonosító jelet oly módon kell elhelyezni, hogy

a) csak a termék roncsolásával legyen eltávolítható, és

b) technikai segédeszköz nélkül észlelhető, könnyen felismerhető és olvasható legyen.

(3) Jelölésre csak olyan módszer alkalmazható, amely a termék rendeltetésszerű használata során is biztosítja az azonosító jel épségét, az egyedi azonosítás lehetőségét."

6. § Az R. 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az egyes termékfajták jelölésének legalább az 1. melléklet szerinti információkat kell tartalmaznia."

7. § (1) Az R. 7. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A gyártó az általa gyártott termékről, az importőr a beérkezett vagy behozott termékről a Htkr. 1. melléklet I–XXIII. és XXV–XXVI. fejezete szerinti termékfajtáknak, valamint a Htkr. 1. melléklet XXIV. fejezetében meghatározott szolgáltatásoknak megfelelően csoportosítva naprakész nyilvántartást vezet. A nyilvántartáshoz a 2. mellékletben és a 3. mellékletben meghatározott nyomtatványt kell használni.

(2) A haditechnikai szolgáltatást nyújtónak a termék hatástalanítására, megsemmisítésére, valamint a Htkr. 1. melléklet I–IV., VI–VIII., X., XI., XV., XXVI. fejezetébe tartozó termékek esetén azok forgalmazására irányuló tevékenységéről az (1) bekezdés szerinti naprakész nyilvántartást kell vezetni."

(2) Az R. 7. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A nyilvántartásra kötelezett gondoskodik a nyilvántartó lap évenkénti nyitásáról-zárásáról. A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) a nyilvántartásnak az általa hitelesített nyilvántartó lapokon történő vezetésére kötelezheti a vállalkozást, ha az a nyilvántartási kötelezettségét megszegi."

8. § Az R. 8. § (3) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyártásra, valamint a beérkezett vagy behozott, továbbá a kiszállított vagy kivitt termékre vonatkozó nyilvántartást a gyártónak, illetve a külkereskedőnek)

„a) a Htkr. 1. melléklet I–IV. fejezete szerinti termékek esetén 30 évig,

b) egyéb termékek esetén 10 évig kell megőriznie."

9. § Az R. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § (1) A nyilvántartásra kötelezett a nyilvántartott termékekről adatot szolgáltat.

(2) A Htkr. 1. melléklet I. fejezet a), b) és c) pontjában szereplő fegyverek és III. fejezetben szereplő lőszerek gyártása, forgalmazása, hatástalanítása, megsemmisítése esetén az adatszolgáltatásra kötelezett évente négy alkalommal (február 28., április 30., július 31. és október 31.) szolgáltat adatot a Hivatal részére. Az adatszolgáltatáshoz a 2. mellékletben meghatározott nyomtatványt kell használni.

(3) A Htkr. 1. melléklet I/d, II. és IV–XXVI. fejezetébe tartozó termékek esetén az adatszolgáltatásra kötelezett a Hivatal számára évente egy alkalommal, a tárgyévet követő év február 28. napjáig éves összesített adatot szolgáltat.

(4) A (3) bekezdés szerinti adatszolgáltatás kiterjed a termék

a) a Htkr. 1. melléklet I. d) pontjába, vagy II., IV–XXVI. fejezetébe történő besorolására,

b) megnevezésére (típusjel megadása),
c) gyártásának évére és a legyártott, hatástalanított, megsemmisített darabszámára,
d) vevőjének, valamint végfelhasználójának nevére."

10. § Az R. 11. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja."

11. § (1) Az R. 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
(2) Az R. 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
(3) Az R. 3. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

12. § Az R. 8. § (2) bekezdésében a „Httv. I–IV. fejezete" szövegrész helyébe a „Htkr. 1. melléklet I–IV. fejezete" szöveg lép.

13. § Hatályát veszti az R. 11. § (2) bekezdése.

14. § Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

15. § Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

16. § E rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, – a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.

Varga Mihály s. k.,
nemzetgazdasági miniszter

1. melléklet a 27/2015. (X. 15.) NGM rendelethez
„1. melléklet a 32/2007. (III. 19.) GKM rendelethez

Haditechnikai termékek jelölése

I. Sima csövű fegyverek 20 mm-nél kisebb kaliberrel, más kézifegyverek és automata fegyverek 12,7 mm (0,50 hüvelyk/inch) vagy kisebb kaliberrel, és tartozékok, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek (ML 1)
Minden egyes lövészfegyvert (lőfegyvert) gyártásakor egyedi azonosító jelöléssel kell ellátni. A jelölésnek tartalmaznia kell a gyártó nevét, Magyarország mint az előállítás helye szerinti ország angol nevét (Made in Hungary), a fegyver típus (modell) megnevezését (típusjelét) és kaliberjelét, a gyártási évet és a gyártási számot. Jelölni kell a fegyver műszaki megbízhatóságát (átvételét) is. Az egyedi jelölést a fegyver olyan lényegi részén kell alkalmazni, mely rész roncsolása a fegyvert tartósan működésképtelenné vagy újbóli beüzemelésre képtelenné tenné. A gyári kiegészítő felszerelés (például: irányzék) rögzítésére szolgáló sínek alá lehetőleg ne kerüljön azonosító jel.
A fegyver fődarabjain (például: tokszerkezet, zár, cső) lehetőség szerint részleges szétszerelés nélkül is jól látható helyen, könnyen felismerhető gyártási számot kell elhelyezni.
A lőfegyverek szétszerelése után értékesítésre, illetve további felhasználásra kerülő fődarabokon, minden esetben el kell helyezni a lőfegyver eredeti gyártási számát, valamint kaliberjelét.
Beérkezett vagy behozott, jelölés nélküli fegyver esetén minimális adatként a gyártó nevét, a gyártó ország nevét, a gyártási számot és a kereskedelmi ügylet évét kell megadni. Továbbá fel kell tüntetni a fegyver típusjelét és a kaliberjelet.

I.1. Rövid lőfegyverek
Pisztolyon, revolveren a gyártási számot a szánon, forgódobon, tokon, csövön lehetőleg a fegyver jobboldalán, a felirat jellegű azonosító jeleket a szán baloldalán kell elhelyezni.

I.2. Géppisztoly, gépkarabély

A fegyveren a gyártási számot a záron, zárkereten, tokfedélen, kiszerelhető cső esetén a csövön, a felirat jellegű azonosító jeleket a tok baloldalán kell elhelyezni.

I.3. Puska

A fegyveren a gyártási számot a csövön, a felirat jellegű azonosító jeleket a tok baloldalán kell elhelyezni.

I.4. Mesterlövész puska

A fegyver tokrészén kell feltüntetni a felirat jellegű azonosító jeleket, valamint a gyártási számot, a többi fődarabon a gyártási számot, a csövön a csőszámot. A nem fődarabnak tekinthető kiegészítő alkatrészeken a gyártási szám utolsó két-három számjegyét kell feltüntetni.

II. 20 mm és ennél nagyobb kaliberű sima csövű fegyverek, más fegyverek és fegyverzetek 12,7 mm-nél (0,50 hüvelyk/inch) nagyobb kaliberrel, tűzvetők és tartozékok, és az azokhoz tervezett különleges részegységek (ML 2)

II.1. 12,7 mm-nél nagyobb kaliberű kézifegyverek

Értelemszerűen alkalmazni kell az I. fejezet bevezető részében leírtakat.

II.2. Tüzérségi fegyverek

Tüzérségi eszközöknél az önálló szerkezeti egységeket jelölni kell. A jelölésnek tartalmaznia kell a gyártó nevét, a terméket előállító ország nevét, a termék típus megnevezését, kaliberjelét, gyártási évét és a gyártási számot, továbbá az egység műszaki megbízhatóságát (átvételét).

III. Lőszerek és mechanikus gyújtószerkezetek, és az azokhoz készített különleges részegységek (ML 3)

A lőszerek gyűjtőcsomagolásán (tároláskor és szállításkor a környezeti hatásoknak ellenálló külső csomagolás, például: faláda) az ADR/RID előírásoknak megfelelő formában fel kell tüntetni a termék veszélyességi osztályát, alosztályát és összeférhetőségi csoportját, továbbá a termékazonosító NSN kódszámot [A termék NATO Raktári Száma (NATO Stock Number)]

III.1. Lövészfegyverek lőszerei

A legkisebb csomagolási egységen (közvetlenül a töltényeket tartalmazó belső csomagolás) és a gyűjtőcsomagoláson egyaránt kell jelölést alkalmazni. A jelölésnek megfelelő információt kell tartalmaznia a gyártóról, a gyártó országról, a lőszer konstrukcióról, a töltény űrméretéről (kaliber), a gyártási tételszámról és a gyártás dátumáról.

a) Minden katonai lőszeren, a töltényhüvely fenékrészének homloklapján az úgynevezett fenékbélyegzésnek tartós kivitelben kell megjelennie. A jelölésnek utalnia kell a NATO változat jelképére, a gyártóra és tartalmaznia kell a gyártási év utolsó két számjegyét. A megrendelő kérésére a fenékrészen megjelenhet a megrendelőre és a használat jellegére utaló jel is (például: K=kiképzés; SZ=szolgálat).

Lövészfegyver-töltények megjelölésre vonatkozó további előírásokat tartalmaz az MSZ K 1113, a 9 mm-es Parabellum töltényre az MSZ K 1153, a 7,62 x 51 mm-es lövészfegyver-töltényre az MSZ K 1154 katonai szabvány.

b) Kiszállításra és kivitelre készített termékeknél (például: lőszer, töltényhüvely) igény esetén az űrméret jelölését, a gyártó vagy a megrendelő jelét és a gyártási évre utaló számjegyeket kell feltüntetni.

c) A lőszer gyűjtőcsomagolásán az a)–b) pont szerinti információs adatok mellett a magyar eredetet, a csomagolási egységben lévő töltények mennyiségét és a sorozatszámot is jelezni kell.

Jelölni kell a lőszer műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

d) Beérkezett vagy behozott, jelölés nélküli lőszer gyűjtőcsomagolásán minimális adatként a gyártó nevét, a gyártó ország nevét, a lőszer típusjelét és a kereskedelmi ügylet évét kell megadni. Továbbá utalni kell a csomagolási egységben lévő lőszerek mennyiségére.

III.2. 20 mm-nél nagyobb űrméretű lőszerek

A lőszeren tartós módon, illetve a gyűjtőcsomagoláson minden esetben fel kell tüntetni a gyártóra, a termék jellemzőire (például: típus, űrméret, tömeg, sorozatszám, NATO-változat) vonatkozó információkat.

A gyűjtőcsomagoláson a lőszerre (például gyártó ország neve), illetve a csomagolásra vonatkozóan további adatokat lehet feltüntetni. Minden esetben jelezni kell a csomagolásban lévő lőszerek darabszámát és a lőszer műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

III.3. Mechanikus szerkezetek

A termék jelölése során fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, a típusjelét, a sorozatszámot és a mennyiséget.

A gyűjtőcsomagoláson a termékre vonatkozó további adatokat lehet feltüntetni (például gyártó ország neve). Minden esetben jelezni kell a csomagolásban lévő termékek darabszámát és műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

IV. Bombák, torpedók, nem irányított és irányított rakéták, más robbanó eszközök és töltetek, valamint a hozzájuk tartozó eszközök és részegységek, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek (ML 4)

A termékek gyűjtőcsomagolásain (ládáin) az ADR/RID előírásoknak megfelelő formában fel kell tüntetni a termék veszélyességi osztályát, alosztályát és összeférhetőségi csoportját, továbbá a termékazonosító NSN kódszámot.

Beérkezett vagy behozott, jelölés nélküli termék gyűjtőcsomagolásán minimális adatként a gyártó nevét, a gyártó ország nevét, a termék típusjelét és a kereskedelmi ügylet évét kell megadni. Továbbá utalni kell a csomagolási egységben lévő termék mennyiségére.

IV.1. Gránátok és pirotechnikai eszközök

A terméken fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék típusjelét, a termék funkciójára utaló rövidítéseket, a sorozatszámot, valamint a felhasználhatósági (szavatossági) időt. A pirotechnikai eszközön a használatra vonatkozó utasítás is lehet.

A csomagolási egységen a jelzett adatok mellett szerepelnie kell még a gyártás időpontjának, a szállíthatóságára utaló ADR/RID számnak, a csomagolási egység tömegének, a termék NSN számának, továbbá egyéb gyártási azonosító adatnak. Jelölni kell az eszköz műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

IV.2. Műszaki harcanyagok

A műszaki harcanyagok (robbanó eszközök, területvédő töltetek, gyújtószerek) jelölése során fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, a típusát (gyártmányjelét), a mennyiséget, a sorozatszámot, a szállíthatóságára utaló ADR/RID számot, a tömegét, az NSN számát, a felhasználhatósági időt. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is. Szükség esetén egyéb információ is megadható.

További előírások az MSZ K 073 katonai szabvány szerint.

IV.3. Műszaki robbanóanyagok

A műszaki robbanóanyagok (a robbanó eszközökhöz és töltetekhez, pirotechnikai eszközökhöz tartozó részegységek, elemek) jelölése során fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, a típusát, a mennyiséget, a sorozatszámot, a szállíthatóságára utaló ADR/RID számot, a tömegét, az NSN számát és a felhasználhatósági időt. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is. Szükség esetén egyéb információ is megadható.

További előírások az MSZ K 0165 katonai szabvány szerint.

IV.4. Műszaki harcanyagokkal kapcsolatos egyéb eszközök

A műszaki harcanyagok lerakására, élesítésére, felszedésére, hatástalanítására, robbantására, vagy érzékelésére szolgáló egyéb eszközök jelölése során fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, típusát (gyártmányjelét), a mennyiséget és a sorozatszámot. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

V. Tűzvezető, és kapcsolódó készültségi és riasztó eszközök, kapcsolódó rendszerek, ellenőrző, illesztő és ellentevékenység berendezései, amelyeket kifejezetten katonai célra terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és szerelvények (ML 5)

A berendezéseken, eszközökön elhelyezett adattáblán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, típusjelét, a gyártási számot és a gyártási évet. Továbbá fel kell tüntetni a működtetésre vonatkozó adatokat (például: áramellátás), és jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

VI. Szárazföldi járművek és részegységeik (ML 6)

VI.1. Katonai célra tervezett szárazföldi járművek és részegységeik [harckocsik és más katonai fegyverrel ellátott járművek, páncélozott járművek, kétéltű és úszó (mély vízen is átkelő) járművek, aknarakók]

A járművek alkatrészei, részegységei és fődarabjai jelölésére – ha a gyártmány mérete és felülete megengedi – az eredeti terméktulajdonos dokumentációjában szereplő rajzszám vagy típusszám és a gyártó jelének a felvitele szolgál.

Részegységen a termék egyedi, gyári azonosító sorszámát is fel kell tüntetni. Főbb alkatrészek esetén a működést nem befolyásoló helyen jelölni kell a gyári azonosító számot.

VI.2. Összkerék-meghajtású, terepjáró képességgel rendelkező járművek

Minden járműre jól látható és könnyen hozzáférhető, a jármű használata során nem cserélendő helyen, a vonatkozó jogszabály előírásának megfelelően úgynevezett „gyári adattáblát" kell elhelyezni. Az adattáblán szerepelnie kell a gyártó nevének, a gyártó által képzett azonosító számnak (VIN-szám), a jármű megengedett legnagyobb össztömegének, a vontatható megengedett legnagyobb össztömegének, valamint a jármű megengedett legnagyobb tengelyterhelésének az egyes tengelyek szerint.

A járművet azonosító VIN-számot az alvázon vagy más hasonló szerkezeti részen is fel kell tüntetni.

Az úgynevezett főegységeken (például: alváz, motor, kabin) jól láthatónak kell lennie a főegység gyártóműi azonosítási számának.

VII. Vegyi vagy biológiai mérgező anyagok, könnygázok, radioaktív anyagok, kapcsolódó berendezések, összetevők, anyagok és technológiák (ML 7)

VII.1. Sugárzást mérő, vegyi anyagot jelző, felderítő rendszerek

A berendezésen, műszeren, eszközön elhelyezett adattáblán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, típusjelét, a gyártási számot és a gyártási évet. Az önálló funkciójú szerelési egység adattábláján kell elhelyezni a gyártó nevét, az egység megnevezését, a gyártási azonosító számot, továbbá utalni kell arra, hogy mely termékhez tartozik. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

A rendszerhez tartozó anyagok (reagensek) belső csomagolásán az anyag megnevezésére, mennyiségére, felhasználhatóságára és a veszélyességre utaló jelet kell elhelyezni.

VII.2. Védelmi célra tervezett eszközök

E termékkörbe sorolható eszközök

– a védőruházat,
– a védőlepel,
– a légzésvédők.

a) A védőruházat felső részén (nyakrész) és a nadrágban méretjelző címkét kell bevarrni. A ruha egyedi csomagolásán lévő címkén szerepelnie kell a termék megnevezésének, méretjelének, a termékazonosító számnak és a csomag készlettartalmának. A ruhát tároló táskán fel kell tüntetni a termék megnevezését, a méretjelző címkét és a gyártó jelét. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

b) A védőlepel egyedi csomagolásán szerepelnie kell a megnevezésnek és a gyártási időnek. A gyűjtőcsomagoláson kell feltüntetni a termék megnevezését, a méretjelölést, a gyártási időt, a sorozatszámot, a termékazonosító számát és egyéb információkat (bruttó, nettó tömeg). Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

c) A légzésvédelmi eszköz esetén az álarctestbe kell belesütni a méretjelet. A szűrőbetéten lévő szalagcímkének tartalmaznia kell a gyártó nevét, az engedélyszámot, a szűrőbetét típusát és a termékre vonatkozó magyar nemzeti szabvány számát, a sorozatszámot és a gyártás idejét.

Az egyedi csomagoláson a fentiek mellett fel kell tüntetni a felhasználhatóság idejét, valamint a tárolásra vonatkozó információkat (piktogramok) is. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

VII.3. Vegyi mentesítő anyagok

A vegyi mentesítő anyagot és oldatot (a továbbiakban együtt: anyag) tartalmazó felhasználói göngyöleget jelöléssel kell ellátni. A göngyöleg fajtájától függően a jelölést az MSZ K 1009 katonai szabvány szerint kell elhelyezni. A jelölésnek tartalmaznia kell az anyag megnevezését, a felhasználási terület megjelölését, a sorozatszámot, a gyártás évét és hónapját, a bruttó és nettó tömeget, a tárolhatóság, valamint a felhasználhatóság idejét. A göngyölegen egyéb, a tárolt anyagra jellemző kiegészítő felirat is elhelyezhető.

VIII. „Energiahordozó anyagok" és kapcsolódó összetevők (ML 8)

A IV. fejezet előírásai alapján kell eljárni.

IX. Kifejezetten katonai használatra tervezett vízi járművek, különleges tengerészeti berendezések és tartozékok, és azok alkatrészei (ML 9)

IX.1. Folyami járművek
A terméken elhelyezett adattáblán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék típusát, a gyártási számot és a gyártás évét. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

X. Repülőgép, személyzet nélküli légi jármű, repülőgép-hajtómű (motor) és repülőgép-részegység, hozzátartozó berendezések és alkatrészek, amelyeket kifejezetten katonai használatra terveztek, vagy módosítottak (ML 10)
A termék alkatrészei, részegységei és fődarabjai jelölésére – ha a gyártmány mérete és felülete megengedi – az eredeti terméktulajdonos dokumentációjában szereplő rajzszám vagy típusszám és a gyártó jelének a felvitele szolgál.
Részegységen a termék egyedi, gyári azonosító sorszámát is fel kell tüntetni.

XI. A jelen Jegyzékben másutt engedélyezés alá nem vont, katonai célra tervezett elektronikai berendezések, valamint kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek (ML 11)
A katonai célra tervezett elektronikai berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett alkatrészek:
A berendezéseken, eszközökön vagy a rajtuk elhelyezett adattáblán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, típusjelét, a gyártási számot és a gyártási évet. Továbbá jelölni kell a működtetésre vonatkozó adatokat és a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.
Az önállóan funkcionáló, alacsonyabb szintű részegység azonosítására alkalmas a gyártói termékjelölés (rajzszám).

XII. Nagy sebességű, kinetikai energiájú fegyverrendszerek és kapcsolódó eszközök, és az azokhoz tervezett különleges részegységek (ML 12)
A II. és a XI. fejezet előírásai alapján kell eljárni.

XIII. Páncélozott, vagy védőberendezések és szerkezetek, valamint anyagok (ML 13)

XIII.1. Testvédő nem fémes szerkezetek, részegységek, elemek
Lövedék- és repeszálló védőmellények esetén a védőeszközöket minden esetben el kell látni megfelelő információt tartalmazó adattáblával (címkével).

a) Ha bármely védőeszközből eltávolítható a ballisztikai védőbetét, akkor a védőeszköz minden egyes eltávolítható betétjén vagy a betét védőhuzatának külső felületén lévő adattáblán (címkén) fel kell tüntetni a gyártó nevét, a szabvány szerinti védelmi besorolását (a lövedék elleni védelem szintjét), a betét méretét, a védőanyag tételszámát, a gyártási időt, a felhasználhatóság lejárati idejét, a védőbetét egyedi azonosítói számát (sorszám). Jelölni kell a „test felőli oldalt" és az eszköz műszaki megbízhatóságát (átvételét) is. Továbbá felvihetők a kezelésre és az alkalmazhatóságra vonatkozó utasítások.

b) Ha a védőeszköz védőbetétje eltávolítható a borítóhuzatból, akkor a borítóhuzaton is el kell helyezni az a) pont szerinti adatokat tartalmazó táblát.

c) Ha a védőeszköz egy darabból áll, a fenti információkat egy adattáblán kell megadni. Ha több bontható darabból áll, minden elemet adattáblával kell ellátni.

Lövedékálló védőmellény jelölésére részletes előírásokat az MSZ K 1114-1, szúrásálló védőmellény esetén az MSZ K 1114-2 katonai szabvány tartalmaz.

XIII.2. Ballisztikus takarók és speciális tűzszerész védőfelszerelések
A ballisztikus takarókon és speciális tűzszerész védőfelszereléseken fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék típusjelét, védelmi képességét és a gyártási számot. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is. Szükség szerint egyéb adat is megadható.

XIV. Kifejezetten katonai kiképzési vagy hadgyakorlat forgatókönyvi szimulációs célú berendezések, gyakorló (szimulátor) berendezések bármilyen tűzfegyver és fegyverzet használata begyakorlására, amelyek az I. vagy II. fejezetek szerint kerülnek engedélyezésre, és kifejezetten azokhoz tervezett elemek/alkatrészek és szerelvények (ML 14)
A katonai kiképzés-technikai célú gyakorló berendezések, eszközök közé tartoznak

– a bármilyen lőfegyver és fegyverzet használata begyakorlására oktató berendezések, eszközök,
– a rakétakomplexumok szimulátorai,

– a szárazföldi jármű szimulátorok,
– a légi jármű szimulátorok,
– a kommunikációs szimulátorok,
– az oktató műszaki harcanyagok (területvédő töltetek, gyújtószerkezetek),
– az oktató műszaki gép fődarabok.

A berendezéseken, eszközökön elhelyezett adattáblán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, típusjelét, a gyártási számot és a gyártási évet. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XV. Kifejezetten katonai használatra tervezett képletapogató (képalkotó/imaging) eszközök, vagy ezeket zavaró berendezések és a kifejezetten ezekhez tervezett elemek/alkatrészek és szerelvények (ML 15)
A XI. fejezet előírásai alapján kell eljárni.

XVI. Kovácsolt, sajtolt és más félkész gyártmányok, amelyek felhasználását engedélyezés alá vont termékekben lehet azonosítani az anyagösszetétel, geometriai méret, vagy alkalmazás alapján, és amelyeket kifejezetten az I–IV., VI., IX., X., XII. vagy XIX. fejezet alapján engedélyköteles termék részére terveztek (ML 16)
A kovácsolt, sajtolt és egyéb félkész gyártmányok jelölésére – ha azt a felhasználása indokolja és a gyártmány geometriai mérete lehetővé teszi – a termék dokumentációjában szereplő azonosító szám (rajzszám, típusszám) használható.

XVII. Különféle berendezések, anyagok és könyvtárak (adatbázisok) és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek/alkatrészek/részegységek (ML 17)
Kifejezetten a harci zónában történő használatra tervezett tábori műszaki eszközök:
– a műszaki felderítő eszközök,
– a műszaki akadályelhárító eszközök,
– az út- és állásépítő gépek,
– a hídépítő gépek,
– a tábori térvilágító berendezések,
– a repülőtér karbantartó gépek,
– a katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított konténerek.

A berendezéseken, eszközökön elhelyezett adattáblán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, típusjelét, a gyártási számot és a gyártási évet. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XVIII. Gyártóberendezések a jelen Jegyzékben felsorolt termékek előállításához/gyártásához (ML 18)
A berendezéseken elhelyezett adattáblán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését, típusjelét, a gyártási számot és a gyártási évet. Jelölni kell a működésre vonatkozó adatokat és a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XIX. Irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek (DEW), kapcsolódó berendezések vagy ellentevékenység eszközei, és kísérleti modellek, és a kifejezetten azokhoz tervezett fődarabok/részegységek/alkatrészek (ML 19)
A II. és a XI. fejezet előírásai alapján kell eljárni.

XX. Kriogén és szupravezető berendezések, valamint a kifejezetten hozzájuk tervezett elemek/alkatrészek és szerelvények (ML 20)
A XI. fejezet előírásai alapján kell eljárni.

XXI. „Szoftver" (ML 21)
– Az engedélyezés alá vont berendezések vagy anyagok kifejlesztésére, gyártására vagy felhasználására tervezett vagy átalakított szoftverek,
– a katonai fegyverrendszerek modellezése, szimulálása vagy értékelése, ellenőrzése, karbantartása vagy aktualizálása céljából készített speciális szoftverek.

A főbb azonosító adatokat (a szoftver gyártója, megnevezése, azonosító száma, a gyártás éve) a szoftvert tartalmazó tényleges adathordozón kell elhelyezni.

XXII. Technológia (ML 22)

A főbb azonosító adatokat (a technológia gyártója, megnevezése, azonosító száma, a gyártás éve) a technológiát tartalmazó tényleges adathordozón kell elhelyezni.

XXIII. Kifejezetten katonai célú felszerelések

XXIII.1. Hadi ruházat

A kész ruházati termék minden darabján bevarrt címkét kell elhelyezni, melyen fel kell tüntetni a termék gyártójának a nevét, továbbá az alapanyag összetételét %-ban. A ruha belsejében mosásálló festékkel kell jelölni a gyártási évszámot, a méretnagyságot és a gyártó minősítő jelét. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XXIII.2. Testvédő ruházat

Az egyedi követelmények szerint gyártott védőruházatoknál (például: tűzoltó bevetési ruházat, tűzszerész védőruha, pilóta ruházati rendszer) ruha felső részén (nyakrész) bevarrt címkén kell megjeleníteni a termék megnevezését, típusszámát és a használati tájékoztatást. A ruházathoz tartozó kísérő lapon szerepeltetni kell a gyártó nevét, a ruha anyagának összetételét és a termék azonosító számát. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XXIII.3. Lábbelik

A haditechnikai termékkörbe tartózó termékeken (például: hadi bakancs, ejtőernyős bakancs, téli védő bakancs) fel kell tüntetni a gyártó nevét, a gyártási évszámot és a lábbeli talpán a méretszámot. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XXIII.4. Álcázó felszerelések

A katonai- és a személyi álcázó felszerelések csomagolásán fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék típusjelét, a gyártási számot és a gyártási évet. A személyi álcázó felszerelésen fel kell tüntetni annak méretét. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XXIII.5. Egyéb felszerelési eszközök

– a málhazsákok,
– a különböző rendeltetésű hordeszközök (táskák, tokok),
– a ponyvák és az egyéb takaró eszközök.

A terméken fel kell tüntetni a gyártó nevét, a gyártási sorszámot, az anyagra utaló jelzést, szükség esetén egyéb adat is megadható. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XXIV. Kifejezetten katonai célú szolgáltatások

Megjegyzés: A fejezethez nem tartozik gyártási tevékenység!

XXV. Kényszerítő és bűnfelderítő eszközök

XXV.1. Többször felhasználható kényszerítő eszközök

– különböző rendőrbotok,
– elektromos sokkoló eszközök,
– mozgásszabadságot korlátozó eszközök.

A fémből vagy műanyagból készült, többszöri felhasználásra tervezett, összeszerelt eszközön fel kell tüntetni a termék megnevezését (típusjelét) és a gyártási számot. A gyűjtőcsomagolási egységen elhelyezett jelölőcímkének tartalmaznia kell a gyártó nevét, a termék megnevezését, a gyártási számot vagy a cikkszámot, a csomagolási darabszámot. Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XXV.2. Könnygázok

– a cselekvőképtelenséget előidéző vegyi anyag,
– a természetes hatóanyag.

A szemet, nyálkahártyát ingerlő hatóanyagot tartalmazó fémpalackon jelölni kell a gyártó nevét, a termék megnevezését, a koncentráció mértékét és a kódszámát. A gyűjtőcsomagoláson fel kell tüntetni a gyártó nevét, a termék megnevezését és a kódszámát, a csomagolási egységben lévő palackok darabszámát, továbbá a veszélyjelzéseket (tűzveszély, ártalmasság). Jelölni kell a termék műszaki megbízhatóságát (átvételét) is.

XXV.3. Bűnfelderítő eszközök

– a nyomrögzítő eszköz,
– a DNS mintavevő készülék,
– a légalkoholmérő készülék,
– a drogteszt.

A XI. fejezet előírásai alapján kell eljárni.

XXVI. Titkosszolgálati eszközök

E termékkörbe tartozik

– a zavaró- és felderítő eszközöz és az azokhoz készített működtető, illesztő, azonosító szoftver,
– a vonali rejtjelező berendezés,
– a közepes és nagysebességű számítástechnikai adatrejtjelező eszköz.

A XI. fejezet előírásai alapján kell eljárni."

2. melléklet a 27/2015. (X. 15.) NGM rendelethez

„2. melléklet a 32/2007. (III. 19.) GKM rendelethez

Lőfegyver/lőszer gyártásának, hatástalanításának, megsemmisítésének értékesítésének nyilvántartási és adatszolgáltatási lapja

[a Htkr. 1. melléklet I. fejezet a), b), c) pontja és III. fejezete szerinti termékekhez]

KITÖLTÉSI TÁJÉKOZTATÓ

Gyártó/kereskedő megnevezése: a tevékenységi engedélyben szereplő megnevezés.
Működési helye: a tevékenységi engedélyben szereplő hely adatai.
Engedély száma: a Hivatal által kiadott tevékenységi engedély száma.
Kategória: az adott lőfegyver/lőszer besorolása a lőfegyverekről és a lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény Mellékletében szereplő meghatározások alapján:
Azonosító: a fegyver jelen rendelet I. Melléklete I. fejezetében meghatározott azonosítóval rendelkezik. Igen (I), nem (N).

„A" kategória

1. Automata tűzfegyverek.
2. Más tárgynak álcázott tűzfegyver.
3. Páncéltörő (áthatoló), robbanó, fényjelző vagy gyújtólövedékeket tartalmazó lőszer, valamint az ilyen lőszerhez való lövedék.
4. Expanzív (kiterjedő) lövedéket tartalmazó pisztoly- és revolverlőszer, valamint az ilyen lőszerhez való lövedék, kivéve a vadászati vagy sportlövészeti célokat szolgáló lőfegyverhez, a használatukra jogosult személyek számára.

„B" kategória

1. Félautomata vagy ismétlő rövid tűzfegyverek.
2. Központi gyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek.
3. Peremgyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek, melyek teljes hossza 28 cm-nél rövidebb.
4. Félautomata hosszú tűzfegyverek, melyek tölténytára és töltényűrje együttesen háromnál több lőszer befogadására alkalmas.
5. Félautomata hosszú tűzfegyverek, amelyek tölténytára és töltényűrje együttesen háromnál több lőszer befogadására nem alkalmas, ha a töltőszerkezet eltávolítható, vagy ha nem biztos, hogy szokásos szerszámokkal a tűzfegyvert nem lehet olyan tűzfegyverré átalakítani, amelynek tölténytára és töltényűrje együttesen háromnál több lőszer befogadására alkalmas.
6. Ismétlő és félautomata hosszú tűzfegyverek huzagolatlan, 60 cm-t meg nem haladó hosszúságú csővel.
7. Külső formában automata szerkezetű tűzfegyverre hasonlító félautomata tűzfegyverek.

„C" kategória

1. A „B" kategória 6. pontjában felsoroltakon kívüli egyéb ismétlő hosszú tűzfegyverek.
2. Egylövetű hosszú tűzfegyverek huzagolt csővel.
3. A „B" kategória 4–7. pontjaiban felsoroltakon kívüli félautomata hosszú tűzfegyverek.
4. Peremgyújtású egylövetű rövid tűzfegyverek, amelyeknek teljes hossza legalább 28 cm.

„D" kategória

Egylövetű hosszú tűzfegyverek huzagolatlan csővel.

Darabszám:

Csak lőszer esetén kell kitölteni

Fajta:

A fajtára utaló betűjel

– lőfegyver esetén:
  T: tűzfegyver
– lőfegyver fődarab esetén:
  F: fegyvercső
  V: váltócső
  B: betétcső
  Z: zár
  D: forgódob
  K: tokszerkezet
– lőszer esetén: L.

Jelleg:

A lőfegyver jellegére utaló betűjelek: G: golyós, S: sörétes, M: marok (rövid tűzfegyver).

Kaliberjel: a lőfegyver hivatalos tanúsítványán (bevizsgálás, szemlézés) szereplő jel.

Gyártási szám: lőfegyver esetén a termék egyértelmű azonosítására szolgáló, a gyártó/kereskedő által adott, a lőfegyver fődarabjain lévő azonosító jel. Csak a különböző azonosító jeleket kell feltüntetni, egymástól „/"jellel elválasztva a következő sorrendben: tokszám/csőszám(ok)/zárszám/dobszám. Cirill betűs gyártási számmal, illetve azonosítóval ellátott fegyver esetén a betűsor elhagyásával, kizárólag a számsor kerüljön rögzítésre úgy, hogy a számsort minden esetben, folytatólagosan a C betűvel kell lezárni.

Ha a lőfegyver rendelkezik tanúsítvánnyal (bevizsgálás, szemlézés), akkor az abban szereplő gyártási számot kell megadni.

Lőszer esetén a gyártási tételszámot kell ebben a rovatban szerepeltetni.

Vevő: a hazai értékesítésekor a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény (a továbbiakban: Httv.) szerinti engedélyes, vagy a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, vagy kooperációs együttműködő; kiszállítás és kivitel esetén a külföldi fél neve.

Esemény: a lőfegyveren végrehajtott művelet:

Gy: gyártás

A: átalakítás

TB: fődarab beépítése tűzfegyverbe; ebben az esetben fel kell tüntetni annak a tűzfegyvernek gyártási számát, amelybe a fődarabot beépítették

H: hatástalanítás

M: megsemmisítés

F: forgalmazás (hadiipari tevékenységi engedéllyel rendelkező vállalkozók között)

P: polgári nyilvántartásba átvezetve (ebben az esetben fel kell tüntetni a polgári forgalmazást végző kereskedő rendőrségi engedélyének a számát)

Lőfegyver/lőszer gyártásának, hatástalanításának, megsemmisítésének értékesítésének nyilvántartási és adatszolgáltatási lapja

[a Htkr. 1. melléklet I. fejezet a), b), c) pontja és III. fejezete szerinti termékekhez]

Gyártó/kereskedő megnevezése:	Adószáma: .....
Működési helye:	Engedély száma: .....
LŐFEGYVER / LŐSZER TÖRZSADATAI Eredeti gyártó/típus (modell): ..... Eredeti gyártási szám:	Fajta betűjele: Azonosító: Jelleg betűjele: Eredeti kategória betűjele::

Darabszám	**Gyártó**	**Eladó**	**Vevő**	**gyártási szám**	**kaliberjel**	**Kategória betűjele**	**Esemény betűjele**	**Esemény dátuma**

Polgári nyilvántartásba kerülés esetén a kereskedő rendőrségi engedélyének száma:

Kelt, ..., ... év ..... hónap ..... nap aláírás: .....”

3. melléklet a 27/2015. (X. 15.) NGM rendelethez

„3. melléklet a 32/2007. (III. 19.) GKM rendelethez

Haditechnikai termék gyártásának, értékesítésének nyilvántartási lapja

(a Htkr. 1. melléklet I. fejezet d. II. fejezet, IV–XXIII. és XXV–XXVI. fejezete szerinti termékekhez, valamint XXIV. fejezete szerinti szolgáltatásokhoz)

Jelen nyilvántartási lapot a Htkr. 1. melléklet I. d), II., IV–XXIII. és XXV–XXVI. fejezete szerinti termék esetén, a 7. § (1)–(3) bekezdése szerinti nyilvántartási kötelezettség teljesítésekor kell kitölteni.

KITÖLTÉSI TÁJÉKOZTATÓ

Sorszám: az engedélyes adott nyilvántartólap fajtájának 1-től kezdődő folyamatos sorszáma.
Gyártó/kereskedő megnevezése: a tevékenységi engedélyben szereplő megnevezés.
KSH számjele: a nyilvántartólapot kitöltő engedélyes statisztikai törzsszáma.
Működési helye: a tevékenységi engedélyben szereplő hely adatai.
Engedély száma: a Hivatal által kiadott tevékenységi engedély száma.
Termék megnevezése: a gyártó/külkereskedő által adott megnevezés.
Típusjel: a gyártó/külkereskedő által adott adat.
Gyártási szám: a termék egyértelmű azonosítására szolgáló, a gyártó/kereskedő által adott azonosító jel.
Gyártási év: a termék gyártásának/beérkezett vagy behozott termék esetén a kereskedelmi ügylet éve.
Vevő/Végfelhasználó: a haditechnikai termék hazai értékesítésekor a Httv. szerinti engedélyes vagy végfelhasználó (Magyar Honvédség, rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat), vagy kooperációs együttműködő; kiszállítás és kivitel esetén a külföldi fél neve.
Megjegyzés: a termékkel kapcsolatos további információ.
Megjegyzés: a termékkel kapcsolatos további információk (például: nemzetközi ügylet) a nyilvántartó laphoz csatolt pótlapon adhatók meg.

Haditechnikai termék gyártásának, értékesítésének nyilvántartási lapja

(a Htkr. 1. melléklet I/d., II., IV–XXIII. és XXV–XXVI. fejezete szerinti termékekhez, valamint XXIV. fejezete szerinti szolgáltatásokhoz)

Gyártó/kereskedő megnevezése: ..... KSH számjele: .....

Működési helye: ..... Engedély száma: .....

Termék megnevezése	Típusjel	Gyártási szám	Gyártási év	Vevő/Végfelhasználó	Megjegyzés

Kelt, ..., ... év ..... hónap ..... nap

Aláírás”

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 30/2015. (X. 15.) AB határozata a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.Kpk.45.810/2014/2. számú végzése továbbá a Budapesti Rendőr-főkapitányság 01000/27040-4/2014. ált. számú közigazgatási határozata alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Kiss László, dr. Salamon László, dr. Stumpf István, dr. Szalay Péter* és *dr. Varga Zs. András* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Czine Ágnes*, *dr. Dienes-Oehm Egon* és *dr. Pokol Béla* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.Kpk.45.810/2014/2. számú végzése, továbbá a Budapesti Rendőr-főkapitányság 01000/27040-4/2014. ált. számú közigazgatási határozata alaptörvény-ellenesek, ezért azokat megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság az indítványt egyebekben visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

I n d o k o l á s

I.

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróséghoz, amelyben kérte a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.Kpk.45.810/2014/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Kérte az Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (4) bekezdésében foglaltakra tekintettel állapítsa meg a támadott végzés által felülvizsgált, a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) 01000/27040-4/2014. ált. számú közigazgatási határozata alaptörvény-ellenességét és azt semmisítse meg.

[2] Az indítványozó 2014. június 16-án gyülekezést jelentett be a Markó utca 25. szám előtti járdaszakaszra 50–200 fő részvételével. A gyülekezésre 9 és 16 óra között került volna sor, miközben az út másik oldalán található Kúria épületében (Markó utca 16.) a devizahitelekkel kapcsolatos jogegységi döntés tárgyalása folyt. A rendezvény céljaként az indítványozó a banki csalásokra történő figyelemfelhívást jelölte meg.

[3] A rendőrség, hivatkozva az OBH 5593/2013-as ombudsmani jelentésben foglaltakra, megkereste a Kúria elnökhelyettesét, aki úgy nyilatkozott, hogy a demonstráció nyomásgyakorló jellegű, ezért súlyosan zavarná a bíróság működését, emellett pedig hivatkozott a bírák biztonságérzetére is. Ezt követően a BRFK, a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.) 4. § (5) bekezdésében foglalt egyeztetési eljárás mellőzésével, a Kúria elnökhelyettesének állásfoglalására alapozva, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 8. § (1) bekezdése alapján a rendezvényt megtiltó határozatot hozott, amely ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. A bíróság a kérelmet elutasította, mivel indokolása szerint a rendőrség helyesen tette, hogy a Kúria elnökhelyettesének állásfoglalása alapján megtiltotta a rendezvényt, sőt értelmezése szerint a rendőrség akkor járt volna el helytelenül, ha más szempontot is figyelembe vesz, így például azt, hogy a rendezvény célja az indítványozó szerint a banki csalásokról való politikai véleménynyilvánítás volt, nem pedig a konkrét jogegységi döntést kívánta befolyásolni. A bíróság nem látta kifogásolhatónak az egyeztetési eljárás

elmaradását sem, mivel szerinte annak pusztán annyi a célja, „hogy a rendőrség felhívja az esetleges megtiltást megalapozó körülményre a szervező figyelmét."

[4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy jelen esetben a gyülekezési joggal versengő alkotmányos érték az igazságszolgáltatás zavartalan működése. Sérelmezte az egyeztetési kötelezettség bírósági értelmezését, mivel szerinte „az államnak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy pozitív intézkedésekkel segítse az alapjogok gyakorlását." Meglátása szerint az egyeztetés során kialakulhatott volna egy kompromisszum „az alkotmányos érték és a szabadságjog összehangolása érdekében." Ehelyett a rendőrség egy tiltó határozatot hozott az alternatív lehetőségek bármelyikének megfontolása nélkül.

[5] Az indítványozó hivatkozott a 3/2013. (II. 14.) AB határozatra, amely szerint az alapjogot ért korlátozásnak meg kell felelnie a szükségesség és arányosság követelményének, és álláspontja szerint ezt a vizsgálatot a bíróság nem folytatta le, amikor elutasította a rendezvényt megtiltó határozat elleni felülvizsgálati kérelmét. Indítványában kifejtette, hogy általában egy konkrét ügy eldöntésére nyomást gyakorló, és a tárgyaló bírák biztonságérzetét gyengítő gyülekezések biztosan kimerítik a bíróságok zavartalan működésének súlyos veszélyeztetését, ugyanakkor úgy vélte, hogy a bejelentés szerinti rendezvény nem tartozik ebbe a körbe. Az, hogy a rendezvény célja („figyelemfelhívás a bankok által elkövetett csalásokra") „érinti" a jogegységi döntés tárgyát, nem jelenti azt, hogy nyomásgyakorló rendezvényt kívánt volna szervezni. Ennek elfogadása ad absurdum azt jelentené, hogy minden, egy bíróság által eldöntendő kérdéssel kapcsolatos véleménynyilvánító rendezvényt tiltani kellene. Emellett hivatkozik arra is, hogy a jogegységi határozat meghozatalára tanácsülés keretében került sor, amelyen a bírák egy korábban elkészített határozat-tervezetet vitattak meg, így a Kúria bejáratától körülbelül huszonöt méterre tartandó rendezvény eleve nem is lenne képes a döntést befolyásolni.

[6] Az indítványozó kifejtette, hogy minden demonstráció zavaró hatású egy bizonyos mértékig, de kétségbe vonta, hogy az általa tervezett rendezvény elérné a működés súlyos veszélyeztetésének szintjét. Az indítványozó véleménye szerint hiányoznak a mérce alkalmazását alátámasztó indokok a rendőrség és a bíróság által is elfogadott elnökhelyettesi állásfoglalásból. Szerinte az általa korábban megtartott két rendezvény is azt bizonyítja, hogy a bírákra vonatkozó esetleges megfélemlítő hatás kizárt. Emellett meglátása szerint az elnökhelyettesi állásfoglalás az esetnek csak egyetlen körülménye, amelyet a többi körülménnyel együtt kellett volna mérlegelnie a jogalkalmazóknak, mivel pusztán a rendezvény címzettjének véleménye nem lehet perdöntő egy gyülekezés tudomásul vétele, illetve megtiltása kérdésében. A szigorú vizsgálódás elmaradásának jeleként azt hozta fel, hogy a rendőrség a Pesti Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: PKKB) véleményét nem kérte ki, holott a rendezvényt a PKKB előtt tartották volna. Az indítványozó álláspontja szerint sértik a tisztességes eljáráshoz fűződő jogát azok „a döntések meghozatala során elkövetett indoklásbeli mulasztások", hogy az eljáró hatóságok a bejelentett rendezvény értékelésénél nem vették figyelembe az általa korábban szervezett, hasonló jellemzőkkel bíró gyülekezéseket.

[7] Mindezen indokok alapján az indítványozó álláspontja szerint a támadott végzés sérti az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében biztosított békés gyülekezéshez való jogot, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogot. Mindazonáltal az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét valójában a bíróság eljárásával összefüggésben is sérelmezte, ezért az indítvány tartalmi elbírálása alapján azt az Alkotmánybíróság a XXVIII. cikk (1) bekezdésében szereplő tisztességes eljáráshoz való jog sérelme állításaként értékelte.

II.

[8] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."

„VIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez."

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el."

[9] 2. A Gytv. érintett rendelkezése:
„8. § (1) Ha a bejelentéshez kötött rendezvény megtartása a népképviseleti szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, a rendőrség a bejelentésnek a hatósághoz való beérkezésétől számított 48 órán belül a rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen, vagy időben való megtartását megtilthatja."

[10] 3. A BMr. érintett rendelkezése:
„4. § (5) A közrendvédelmi szerv – figyelemmel a Törvény 8. §-ára – tájékozódik, hogy a bejelentett rendezvény tervezett ideje és helye nem veszélyezteti-e súlyosan népképviseleti szerv, vagy bíróság zavartalan működését, illetőleg nem jár-e a közlekedés rendjének aránytalan sérelmével. Az esetleges megtiltást megalapozó körülményre hívja fel a szervező figyelmét és tájékoztassa, hogy ez a hely vagy időpont megváltoztatásával elhárítható."

III.

[11] 1. Az Alkotmánybíróság először megvizsgálta, hogy teljesültek-e az indítvány befogadhatóságának az Abtv.-ben meghatározott feltételei.

[12] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybíróséghoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[13] Az indítványozó perbeli jogi képviseletét ellátó jogi képviselő a bíróság végzését 2014. június hó 16. napján kapta meg faxon és 2014. június hó 23. napján postai úton, míg alkotmányjogi panaszát 2014. augusztus hó 14. napján adta postára a felülvizsgálat során eljárt bíróság részére, tehát az alkotmányjogi panasz előterjesztésére a törvényes határidőn belül került sor.

[14] Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt formai követelményeknek. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság 27. § szerinti hatáskörét, megjelölte a vizsgálni kért bírósági végzést, kérte annak alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdése és a XXIV. cikk (1) bekezdése [tartalmilag a XXVIII. cikk (1) bekezdése] vonatkozásában részletesen indokolta e jogok sérelmét.

[15] 2. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósága tartalmi feltételeinek vizsgálata során az alábbiakat állapította meg.

[16] Az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegeléssel állapítja meg, hogy az indítványozó teljesítette-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, így különösen az Abtv. 26–27. §-ai szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. §-ai szerinti feltételeket.

[17] Az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panaszt az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet terjeszthet elő, ha az ügy érdemében hozott döntés folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be. Jelen eljárásban az indítványozó közvetlenül érintett, mivel az alkotmányjogi panasszal érintett bírósági felülvizsgálati eljárásban kérelmezőként szerepelt.

[18] Az Abtv. 27. §-ában foglaltak szerint a bírói döntéssel szemben alkotmányjogi panasz akkor terjeszthető elő, ha az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincsen számára biztosítva. Az indítványozó jelen esetben egy közigazgatási határozat tárgyában a Gytv. 9. § (1) bekezdésében biztosított felülvizsgálati eljárásában született végzés ellen nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amely ellen további jogorvoslatnak nincs helye. Az alkotmányjogi panasz így megfelel az Abtv. 27. §-ában írott feltételeknek.

[19] Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így bármelyik kimerítése önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását.

[20] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének vélt sérelme tekintetében azt állapította meg, hogy az indítványozó érvei valójában a bíróság döntésének felülmérlegelésére irányulnak. Az Alkotmánybíróság már korábban hangsúlyozta, hogy „[s]em a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga […] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el." {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13], [14]; legutóbb

lásd a 3079/2015. (IV. 23.) AB végzés, Indokolás [29]}. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szereplő tisztességes eljáráshoz való jog tekintetében az Abtv. 64. § a) pontja alapján visszautasította.

[21] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megállapította, hogy a jelen ügy befogadását a gyülekezéshez való jog vonatkozásában mindkét Abtv. 29. §-a szerinti feltétel megalapozza. Az ügy felveti a Gytv. hatálya alá tartozó, bejelentéshez kötött rendezvények (gyülekezések) megtartását tiltó törvényi rendelkezések körében a bíróságok zavartalan működése „súlyos veszélyeztetésének" törvényi feltétele értelmezését. Emellett az Alkotmánybíróság az alapjog gyakorlására közvetlenül kiható, és emiatt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek ítélte meg a BMr.-ben foglalt egyeztetési eljárás szerepének vizsgálatát.

[22] Mindezen szempontok alapján az Alkotmánybíróság teljes ülése a befogadási vizsgálat tárgyában korábban meghozott döntésével az alkotmányjogi panaszt befogadta.

IV.

[23] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.

[24] 1. Az Alkotmánybíróság a 3/2013. (II. 14.) AB határozatában (a továbbiakban: ABh1.) a gyülekezéshez való alapjog Alkotmányban és Alaptörvényben szabályozott tartalmát illetően megállapította: „[a] 2011. december 31-éig hatályos Alkotmány 62. § (1) bekezdésében a Magyar Köztársaság elismerte a békés gyülekezés jogát és biztosította annak szabad gyakorlását. A 2012. január 1-jétől hatályos Alaptörvény mindenki jogát biztosítja a »békés gyülekezéshez«. Bár az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésének szövege kifejezetten nem követeli meg az államtól, hogy az emberek szabad gyülekezését biztosítsa, ez a kötelezettség az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből következik, ez utóbbi rendelkezés ugyanis minden alapvető (ideértve a gyülekezési) jog védelmét az állam elsőrendű kötelezettségévé teszi. Az állam jogalkotó és jogalkalmazó intézményei tehát kötelesek biztosítani, hogy a gyülekezni kívánók élhessenek az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogukkal. Az Alkotmánybíróság ezért továbbra is irányadónak tekinti a korábbi határozataiban foglalt gyülekezési szabadsággal kapcsolatos megállapításokat." (Indokolás [38])

[25] A határozat megerősítette a korábban kimunkált alkotmánybírósági gyakorlatot, amely szerint „a gyülekezési jog a tágabb értelemben vett véleménynyilvánítási szabadság része, amely a közügyekre vonatkozó, békés jellegű közös vélemény-kifejezést biztosítja. Az alkotmányos védelem tehát a közügyekről folytatott nyilvános vitában való részvételt célzó rendezvényeket illeti meg, amelyek segítik a közérdekű információk megszerzését és másokkal való megosztását, valamint a vélemények közös kinyilvánítását [55/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 442, 449., a továbbiakban: ABh2.; 75/2008. (V. 29.) AB határozat, ABH 2008, 651, 662–663., a továbbiakban: ABh3.]". (ABh1., Indokolás [40]) A gyülekezéshez való alapjog ezek alapján a kommunikációs jogok rendszerébe illeszkedik, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében szereplő véleménynyilvánítás anyajogának egy speciális és privilegizált megvalósulási formája. „A gyülekezési szabadság mint kommunikációs jog jelentőségét növeli, hogy – ellentétben a sajtóval – közvetlen hozzáférési korlátok nélkül biztosítja mindenki számára a politikai akaratképzésben való részvételt. Az Alkotmány 61. § (1) és (2) bekezdése alapján mindenkinek joga van arra, hogy sajtóterméket hozzon létre. Ez számottevő anyagi ráfordítást igényel. Az Alkotmányból ugyanakkor nem következik, hogy az egyes sajtótermékek közzétegyék bárkinek a véleményét. Ezért a közügyekben való részvételt biztosító jogintézmények közül nagy a jelentőségük azoknak, amelyeket a személyek hasonló feltételekkel tudnak igénybe venni. Hagyományosan ide tartozik a közterületi gyülekezés szabadsága, és újabban ilyen szerepet kezd betölteni az internet." [ABh3., ABH 2008, 651, 663.] A gyülekezések kitüntetett kommunikációs funkciója tehát abban áll, hogy olyan módon teszik lehetővé a közügyek megvitatásába való bekapcsolódást, ami minden más formánál erőteljesebb hangsúlyt tud adni a kifejezett véleménynek. Mindez azt is jelenti, hogy egy békés gyülekezés nem feltétlenül érzelem- vagy indulatmentes rendezvény, éppen ellenkezőleg, annak fogalmi eleme, hogy ideiglenes jelleggel kellemetlenséget idéz elő, ezzel képes ugyanis felhívni a figyelmet a kommunikálni kívánt üzenetre. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet gyülekezési joggal kapcsolatos irányelvei kifejezetten megfogalmazzák, hogy a gyülekezés alkalmával kifejezett vélemény mások ellen is irányulhat, éspedig olyan indulattal is, amely az érintetteket vagy másokat zavar. Mindez beletartozik a békés gyülekezés fogalmába. Ennek alkotmányos korlátja, hogy az érzelem- és indulatnyilvánításnak a verbalitás szintjén kell maradnia, azzal, hogy a közlés nem valósíthat meg bűncselekményt, vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást.

[26] A gyülekezések kitüntetett kommunikációs funkciója nem pusztán a véleménynyilvánítás alapjogával hozza szoros összefüggésbe a gyülekezéshez való alapjogot, hanem a közvetlen demokráciával is. A gyülekezések célja ugyanis tipikusan egy kritikus vélemény, egy elégedetlenség kifejezésre juttatása, ami a közvetett demokrácia valamely intézménye által már meghozott, vagy még csak tervbe vett döntések korrekcióját célozza. A kifejtett vélemény tehát mindig a befolyásolás eszközeként jelenik meg a kommunikációs térben. „A gyülekezési jog alapján megtartott rendezvények elválaszthatatlanul kapcsolódnak a demokratikus nyilvánosság értékéhez, e rendezvények teszik lehetővé, hogy a polgárok a politikai folyamatot kritikával illessék, tiltakozásukkal befolyásolják. A békés rendezvények a politikai és társadalmi rend, a képviseleti szervek legitimitásának megszilárdítása szempontjából is értéket jelentenek. A tüntetések, tiltakozó akciók a képviseleti szervek, a kormányzat és a közvélemény számára is jelzik a társadalomban megjelenő feszültségeket, lehetővé téve azt, hogy az illetékesek időben megfelelő lépéseket tegyenek a feszültségek okainak csökkentésére. Egy demokratikus társadalom nem választhatja a tiltakozás elnémításának, szükségtelen és aránytalan korlátozásának útját: a politikai szabadságjogok korlátozása nem csak azokat sújtja, akik élni kívánnának jogaikkal, hanem a társadalom egészét, így azokat is, akikre hivatkozással az állam a jogkorlátozás eszközéhez nyúl. A gyülekezési jog alapján megtartott rendezvények célja az, hogy a gyülekezési joggal élő polgárok közös véleményt alakítsanak ki, illetve nézeteiket másokkal megosszák és közösen juttassák kifejezésre." {4/2007. (II. 13.) AB határozat, ABH 2007, 911, 914., megerősítette az ABh1. Indokolás [40]}

[27] 2. Mindez nem jelenti azt, hogy a gyülekezési jognak ne lennének korlátai. Az Alkotmánybíróság már a 30/1992. (V. 26.) AB határozatában megalapozta a kommunikációs alapjogok kitüntetett szerepét, azonban ezek a jogok sem minősülnek korlátozhatatlannak (ABH 1992, 167, 170–172.). Az alapjogok korlátozásának alkotmányossági mércéje az Alaptörvényben kifejezett tételes alapon nyugszik: az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése – az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlata, elsősorban a 30/1992. (V. 26.) AB határozat alapján (ABH 1992, 167, 171.) – meghatározza az alapjogok korlátozásának feltételeit. Mind az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, mind a korábbi Alkotmány 8. § (2) bekezdése értelmében az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvénynek kell megállapítania. Az I. cikk (3) bekezdése továbbá akként rendelkezik, hogy alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan korlátozható. Ugyancsak tartalmi azonosság állapítható meg az Alaptörvény I. cikkében és az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében a lényeges tartalom védelmét illetően {11/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [35]–[37]}.

[28] A gyülekezésekkel kapcsolatos korlátok sokfélék. A gyülekezési jog alanyi oldalát korlátozza, hogy azt csak természetes személy szervezheti [ABh2., ABH 2001, 442, 457.], jogi személy csak „résztvevője" lehet a rendezvénynek, illetve a szervezőkre nézve további sajátos korlátot rögzít a Gytv. 5. §-a; intézményvédelmi funkciója mellett időbeli korlátként is értelmezhető a Gytv. 6. §-ában előírt, a gyülekezésekhez kapcsolódó bejelentési kötelezettség; további időbeli korlátként írja elő a Gytv. 7. §-a, hogy a bejelentésben meg kell jelölni a gyülekezés kezdő és befejező időpontját is, amiből arra lehet következtetni, hogy a gyülekezési jog alapján szervezett rendezvények ideiglenes jellegűek.

[29] A gyülekezési jog keretében szervezett rendezvénynek fogalmi eleme, hogy absztrakt célja szerint a közügyek megvitatására irányul. Ezzel együtt kommunikációs szempontból is vannak korlátai egy gyülekezésnek, hiszen a Gytv. 2. § (3) bekezdése alapján a gyülekezés gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével, azaz a gyülekezési jog által védett rendezvényeknek békés jellegűeknek kell lenniük. Az ehhez kapcsolódó, a gyülekezési jog szankciós jellegű korlátja a gyülekezés feloszlatása, amit a Gytv. elsősorban a szervező [Gytv. 12. § (1) bekezdés], másodsorban pedig a rendőrség kötelezettségeként szabályoz [Gytv. 14. § (1) bekezdés].

[30] A korlátok sorában a legsúlyosabbnak a gyülekezések előzetes tiltása minősül. Tiltás esetében ugyanis a kifejezésre szánt vélemény nem tud érvényesülni, mivel a gyülekezők nem tarthatják meg a rendezvényüket. Az előzetes tiltás olyan ultima ratio jellegű korlátozás, amely teljes egészében megakadályozza az alapjog érvényesülését. Ebben a tekintetben még a rendezvény feloszlatása is fokozatilag enyhébb korlátozásnak minősül. Éppen ezért egy tudomásul vett rendezvény esetében egy tilalmi ok – a rendezvény törvénysértő megtartása miatt – utólag oszlatási okká válhat, ez a viszony azonban nem fordítható meg: a rendezvény gyakorlása során tapasztalható törvénysértésekre adható szükségképpen reaktív jellegű oszlatási indok nem konvertálható át automatikusan előzetes tilalmi okká. Erre a fokozati különbségre mutatott rá a német Alkotmánybíróság is 1985-ben (1. BVerGE 69, 315), amikor a brokdorfi atomerőmű építése elleni tiltakozás ügyében elvi éllel rögzítette, hogy az előzetes tiltás alkalmazása esetén a közbiztonság közvetlen és magas fokú előrelátható veszélyeztetettségére van szükség. A testület szerint a gyülekezési jog fundamentális jellegére tekintettel az előzetes tiltást szigorú mérce szerint kell

megítélni, különösen arra való tekintettel, hogy a tiltás esetleges téves mellőzése utólag az oszlatás révén még korrigálható.

[31] 3. A Gytv. 1989-ben született, és a rendszerváltás emblematikus jogalkotási vívmányaként közjogtörténeti jelentőséggel bír. Az Alkotmánybíróság már korábban is vizsgálta a Gytv. tilalmi rendszerét és megállapította, hogy az a nemzetközi egyezményeknek megfelel. [ABh2., ABH 2001, 442, 451.] A Gytv. két tilalmi esetkört nevesít. Egyrészt, ha a bejelentéshez kötött rendezvény megtartása a népképviseleti szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, illetve másrészt, ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható. A tilalmi okok alkotmányossága tekintetében az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, „hogy mivel nem zárható ki eleve: egy rendezvény a résztvevők várható száma, meghirdetésének okai vagy indokai folytán olyan súlyosan veszélyeztetné a népképviseleti szerv vagy a bíróság működését, illetőleg a közúton folyó közlekedést, hogy ennek csak a rendezvény megtiltásával lehet elejét venni, az ilyen zavarok megelőzésének lehetővé tétele a törvény által nem tekinthető a gyülekezési jog aránytalan korlátozásának." (ABh2., 2001, 442, 459.)

[32] Az Alaptörvény hatályba lépésével összefüggésben elvi jelentőségű szempont, hogy ahogy a korábbi Alkotmány 62. § (1) bekezdése sem sorolta fel a nemzetközi egyezmények által nevesített tipikus közrendi klauzulákat a gyülekezéshez való jog korlátjaként, azokról az Alaptörvény szövege is hallgat. A Gytv.-ben nevesített két tilalmi esetkörrel összefüggésben az Alkotmánybíróság az Alaptörvényre vonatkoztatva megállapította, hogy „[e] két korlát mögött az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével összhangban – a népképviseleti szerv és a bíróságok zavartalan működésének súlyos veszélyeztetéseként – ott áll az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, valamint – a közlekedés más útvonalon nem biztosítható esetkörében – a közlekedés rendjéhez fűződő közérdek. [75/2008. (V. 29.) AB határozat ABH 2008, 651, 658.]." {24/2015. (VII. 7.) AB határozat, Indokolás [30], a továbbiakban: ABh4.}. Az említett alkotmányosan védett (köz)érdekekhez (értékekhez) az enumeratio unius est exclusio alterius joglogikai maxima alapján taxatív jelleggel kötődnek a tilalmi okok. A Gytv. szabályozási rendszeréből ugyanis az következik, hogy vélelem szól a gyülekezések megtartása mellett, azt csupán tudomásul veszi a rendőrség, kivéve az egyes tiltó okok felmerülésének esetét. Ennek következtében és az in dubio pro libertate elvnek megfelelően az következik, hogy a gyülekezési jog gyakorlása tekintetében a bizonyítási teher mindig a korlátozást előíró hatóság oldalán áll fenn.

[33] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat arra is, hogy a gyülekezési jog minél szélesebb körű biztosítása és védelme mellett mások Alaptörvényben biztosított jogai is védelemre szorulhatnak, amelyre az arányossági mérlegelés keretében nyílhat lehetőség. Így a bíróságok zavartalan működésének súlyos veszélyeztetése körében a jogalkalmazónak tekintettel kell lennie arra, hogy a nyilvános és külső befolyástól mentes bírósági ítélkezés biztosítása jogállami követelmény. Ez következik az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdéséből, amely szerint „[a] bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve", valamint alanyi jogi oldalról a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből is, amely alapján „[m]indenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el." Fentiekre figyelemmel mindig a konkrét esetben elvégzendő mérlegelés tárgya az, hogy a releváns tényezők összhatása eléri-e a bíróság működésének súlyos veszélyeztetése szintjét. Mindez azonban azt a felelősséget rója a jogalkalmazókra, hogy a Gytv. 8. § (1) bekezdésében foglalt tilalmi okokat – felmerülésük esetén – nem alkalmazhatják automatikusan.

[34] A tilalmi okok alkalmazása tekintetében a jelen ügyben releváns kérdésben a Gytv. 8. §. (1) bekezdése külön mércét állít fel azzal, hogy a bíróságok zavartalan működésének alkotmányos alapértékével történő összeütközés esetén a gyülekezési jog csak abban az esetben korlátozható, ha a gyülekezés a bíróság zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné. E miatt a bíróságok működésének „súlyos megzavarása" törvényi feltételének megítélése tekintetében gondos és elfogulatlan körültekintéssel kell megvizsgálni valamennyi olyan tényt és körülményt, amit értékelni kell a zavarás súlyosságának megállapíthatósága körében, így különösen a tervezett gyülekezés helyszíni adottságait.

[35] 4. A gyülekezési joggal kapcsolatos határozataiban az Alkotmánybíróság mindig is törekedett az alkotmányos párbeszéd fenntartására és irányadónak tekintette az Emberi Jogok Európai Bíróságának elvi megállapításait. A 61/2011. (VII. 13.) AB határozatban a testület kimondta, hogy „[e]gyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje." (ABH 2011, 290, 321.) Ennek megfelelően a gyülekezési jog területén az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) a Bukta és társai kontra

Magyarország [(25691/04), Strasbourg, 2007. július 17.)] ügyét követően az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a békés célú spontán gyűlések a gyülekezési jog körébe tartoznak. Az Alkotmánybíróság utalt emellett a Német Szövetségi Alkotmánybíróság gyakorlatára is és megállapította, hogy „[a] gyülekezési jognak ez a felfogása illeszkedik az alkotmányos demokráciákkal szemben támasztott elvárásokhoz." [ABh3., ABH 2008, 651, 663.] Egy újabb határozatában az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy „az Emberi Jogok Európai Bírósága az Oya Ataman-ügyben a hatóságok számára a gyülekezés során tanúsítandóan előírt tűrési kötelezettséget a Patyi-ügyben a bejelentési eljárásra is kiterjesztette [L. EJEB, Patyi és mások kontra Magyarország, (5529/05); 2008. október 7., 43. pont]. Ez az in dubio pro libertate elv megfogalmazását jelenti és azt a követelményt fogalmazza meg a jogalkalmazók irányába, hogy a gyülekezések megítélésekor a gyülekezési jog minél szélesebb körű biztosítását eredményező döntést hozzanak." (ABh4., Indokolás [30])

[36] Jelen ügyben az Alkotmánybíróságnak a gyülekezéshez való alapjog egyik törvényi korlátját képező, a bejelentéshez kötött rendezvény megtartását tiltó okkal kapcsolatban kellett állást foglalnia. E tekintetben az Alkotmánybíróság jelentőséget tulajdonított annak, hogy a tilalmi okok alkalmazása körében a Patyi kontra Magyarország ügyben az EJEB azért találta egyezménysértőnek a hatóságok jogalkalmazását, mivel megítélése szerint „amikor a hatóságok a Patyi úr által előterjesztett ténybeli magyarázatok figyelembe vétele nélkül mechanikusan, ugyanazon okokra hivatkozva, ismétlődően megtiltották a demonstrációkat, akkor nem találták meg a megfelelő egyensúlyt a gyülekezési szabadságukat gyakorolni kívánók joga és azon személyek joga között, akiknek mozgásszabadsága időlegesen – esetleg – korlátozódhatott volna." [EJEB, Patyi kontra Magyarország (35127/08), 2012. január 17., 42. bekezdés]

[37] Emellett a jelenlegi ügyben alkalmazott tilalmi okkal egy tekintet alá eső másik tiltó ok, a „népképviseleti szervek zavartalan működésének súlyos veszélyeztetésével" összefüggésben az EJEB a Sáska kontra Magyarország ügyben is elmarasztalta Magyarországot. Az EJEB hangsúlyozta a jogalkalmazók felelősségét és azt, hogy a beavatkozás igazolására felhozott indokoknak relevánsaknak és elegendőeknek kell lenniük és vizsgálni szükséges, hogy a beavatkozás arányos volt-e az elérni kívánt céllal. A konkrét ügyben az EJEB arra a megállapításra jutott, hogy a Parlament előtt „a demonstráció megtiltása még annak figyelembe vételével sem minősült nyomós társadalmi szükségletnek, hogy a kérelmező elzárkózott a rendőrség által javasolt kompromisszumos megoldás megfontolásától." [EJEB, Sáska kontra Magyarország (58050/08), 2012. november 27., 23. bekezdés]

[38] 5. Az ABh1.-ben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a rendőrség gyülekezéssel kapcsolatos eljárása a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) hatálya alá tartozik: „A Gytv. 8. § (3) bekezdésének megfelelően ezért a rendőrség a közterületen tartandó rendezvény bejelentését követően a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) alapján vizsgálja többek között azt, hogy a gyülekezést közterületre jelentették-e be. Ennek során a rendőrségnek meg kell győződnie arról, hogy van-e hatásköre a bejelentés vizsgálatára: a rendezvény bejelentett helyszíne nem magánterület, és a megjelölt közterület mindenki számára hozzáférhető. A rendőrség, ha a bejelentés vizsgálatára nincs hatásköre, mert a rendezvényt nem egy mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető területen kívánják megtartani, a Gytv. 8. § (1) és (3) bekezdése, továbbá 15. § a) pontja alapján, a Ket. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően bejelentést elutasító határozatot hoz. Egyéb esetben tudomásul veszi a bejelentést, vagy a Gytv. 8. § (1) bekezdésében megjelölt ok miatt a rendezvény adott helyen és időben való megtartását megtiltó határozatot hoz." (Indokolás [48], [49]). A vizsgált ügy alapjául fekvő jogvita tárgya az utóbbi esetkör, hiszen a rendőrség tiltó határozatot hozott.

[39] A Ket. által deklarált officialitás alapelvéből következően [Ket. 3. § (1) bekezdés], a rendőrség mint közigazgatási hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, amelynek tisztázása során minden, az ügy szempontjából releváns körülményt figyelembe kell vennie [Ket. 3. § (2) bekezdés b) alpont]. A Ket. alapján a hatóság kétféle módon tisztázza a tényállást: a rendelkezésre álló adatok alapján, illetve bizonyítási eljárás útján [Ket. 50. § (1) bekezdés]. A gyülekezések tekintetében a tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettség részelemeit a BMr. szabályozza. A hatóság elsősorban a rendelkezésre álló adatok, így a Gytv. 7. §-ában előírt és bejelentett információk alapján ítéli meg a rendezvényt. Ha a bejelentés hiányos, a rendőrség hiánypótlásra hív fel (BMr. 3. §), amennyiben pedig a tiltó okok felmerülését észleli, közölnie kell azt a rendezvény bejelentőjével [BMr. 4. § (5) bekezdés], egyéb, a tiltó okokon kívüli, de törvénysértésre alapos okot adó körülmény felmerülése esetében pedig az oszlatás jogkövetkezményére kell figyelmeztetnie [BMr. 6. § (1) és (2) bekezdése].

[40] A tiltó okok felmerülése esetében szabályozza a BMr. az egyeztetési eljárást, ami a tényállás tisztázási kötelezettség tekintetében a Ket.-ben előírt együttműködési kötelezettség alapelvéből következik [1. § (2) bekezdés], valamint a Ket. fogalomrendszere alapján, egy speciális bizonyítási eljárásnak tekinthető. Ennek lefolytatása kötelező, aminek

alkotmányossági indoka az, hogy a gyülekezési jog legsúlyosabb korlátozásához, a tiltás esetköréhez kapcsolódik, és ez – az in dubio pro libertate elvnek megfelelően – megköveteli a hatóságok alapos körültekintését.

[41] Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy a Gytv. és a BMr. alapján lefolytatott egyeztetési eljárást követően a rendőrségnek a tilalmi okok felmerülése esetében kötelezően tiltó határozatot kell hoznia, amennyiben a rendőrség tájékoztatása szerint a tilalmi ok fennállta a hely vagy időpont megváltoztatásával nem küszöbölhető ki [BMr. 4. § (5) bekezdés]. A vizsgált tilalmi ok alkalmazása tekintetében mindez azért kifogásolható, mivel az a gyülekezés helyével áll összefüggésben. Márpedig mind az Alkotmánybíróság, mind pedig az EJEB megállapította már, hogy „a gyülekezési szabadsághoz való jog magában foglalja a gyülekezés időpontjának, helyének és módjának – a 11. cikk 2. bekezdésével összhangban álló – megválasztásához való jogot is." [EJEB, Sáska kontra Magyarország (58050/08), 2012. november 27., 21. bekezdés] Továbbá az ABh1. szerint „[t]ekintettel arra, hogy a közterületek egyik rendeltetése tradicionálisan éppen az, hogy a nyilvánosság egyik legkézenfekvőbb, mindenki által hozzáférhető fórumai legyenek, ezért a közterületen tartandó rendezvények különösen erős alkotmányjogi védelemben részesülnek. Ez abban nyilvánul meg, hogy ha a gyülekezés helyéül választott közterület igénybe vételét közhatalmi rendelkezés korlátozza, az alapjogot érintő korlátozásnak meg kell felelnie a szükségességi és arányossági követelményeknek. A korlátozás akkor felel meg az Alaptörvénynek, ha az feltétlenül (vagyis elkerülhetetlenül) szükséges valamely alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében. Ráadásul a korlátozásnak arányban kell állnia az elérni kívánt céllal, és nem szabad érintenie a gyülekezési szabadság lényeges tartalmát. [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés] A korlátozás alkotmányosságának mérlegelésekor különös tekintettel kell lenni arra, hogy egy közterületen tartandó gyülekezés előzetes megtiltása az Alaptörvény által biztosított gyülekezési szabadság legsúlyosabb korlátozása." (Indokolás [45])

[42] A gyülekezés helyére nézve a jelen határozatban vizsgált tilalmi ok tekintetében az Alkotmánybíróság már megállapította, hogy fennállhat a tilalmi ok alkalmazásának szükségessége az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből adódóan.

[43] Az arányosság vonatkozásában – összhangban a Velencei Bizottság álláspontjával [CDL(2012)014rev2 20–21., 23. o.] – az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a „bíróságok zavartalan működésének súlyos veszélyeztetése" törvényi korlátozó feltétel tekintetében „a súlyossági mérce", az alapjogi korlátozást szűkítő kategóriaként került be a Gytv. szabályozásába. E nélkül ugyanis a jogalkalmazói joggyakorlat oda vezethetne, hogy általában semmiféle gyülekezés nem lenne megtartható a bíróságok előtt, hiszen végső soron minden gyülekezés okozhat valamiféle zavarást vagy kényelmetlenséget a gyülekezés „címzettjének". Az Alkotmánybíróság a vizsgált ügyben rámutat arra, hogy a „súlyosság mércéje" az, ami a vizsgált tiltó ok alkalmazása kapcsán lehetővé teszi a jogalkalmazók számára az esetről-esetre történő mérlegelést, a „súlyossági mérce" alkalmazását tehát külön indokolni szükséges. Ez a mérlegelésre vonatkozó teszt összhangban van az EJEB gyakorlatával is. (Vö. ABh1., Indokolás [46])

[44] 6. Jelen esetben az indítványozó a Kúria közelében kívánt élni gyülekezési jogával, miközben a Kúria épületében a devizahitelek megítélésével kapcsolatos jogegységi eljárás volt folyamatban. A BRFK észlelte, hogy a bejelentett gyülekezés esetében felmerül a Gytv.-ben szabályozott tilalmi ok, de a BMr. kötelező érvényű rendelkezése ellenére az egyeztetési eljárást nem folytatta le. A rendőrség megkereste a Kúriát annak közlése végett, hogy a bejelentett gyülekezés súlyosan zavarná-e a bíróság működését, és az igenlő válasz alapján a gyülekezést megtiltotta. A vizsgált ügyben a rendőrség alapvetően a Kúria elnökhelyettesének az állásfoglalására támaszkodott a döntése meghozatala során és arra a megállapításra jutott, hogy „a bíróságok működésének súlyos veszélyeztetését békés célú rendezvény is megvalósíthatja".

[45] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a BRFK által hivatkozott és követett ombudsmani útmutatás a Kúria képviselője véleményének beszerzését csak példaként említi az ügy összes körülményének a feltárása körében („lehetőleg a […] tisztségviselő véleményének beszerzése után" OBH 5593/2008. 4. o.). Az említett útmutatás emellett azt javasolja, hogy a megzavarás tényét „az ügy összes körülményére figyelemmel kell megállapítani."

[46] Ugyanakkor megállapítható, hogy a bíróság is ezt a bizonyítékot mérlegelve utasította el a panaszos felülvizsgálati kérelmét. A rendőrség tiltó határozatát felülvizsgáló bíróság felrótta továbbá az indítványozónak azt, hogy nem csatolt a Kúria elnökhelyettesének nyilatkozatát cáfoló bizonyítékot. A bíróság álláspontja szerint a rendőrség akkor járt volna el jogszabálysértő módon, ha a tilalmi ok felmerülése körében értékelte volna, hogy a rendezvény konkrét célja egy politikai véleménynyilvánítás, a tiltó határozat felülvizsgálata során pedig az egyeztetési eljárás elmaradásának nem tulajdonított jelentőséget. A bíróság jogértelmezése szerint az elmaradt egyeztetési eljárásnak nem az a célja, „hogy a bejelentő meggyőzze a rendőrséget, hogy valamely tiltási ok a rendőrség álláspontjával szemben mégsem áll fenn, […] [hanem] hogy a rendőrség felhívja az esetleges megtiltást megalapozó körülményre a szervező figyelmét."

[47] 7. Fentiekre tekintettel és az üggyel összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.

[48] 7.1. A rendőrség bizonyítást folytatott le, amikor megkereste a Kúriát a véleménye beszerzése érdekében, azonban a kapott nyilatkozatnak az összes többi körülménnyel együtt történő mérlegelése eredményének indokai hiányoznak a határozat indokolásából. A bíróságok működésének „súlyos megzavarása" megítélése tekintetében a rendőrségnek gondos és elfogulatlan körültekintéssel kell megvizsgálnia a tervezett gyülekezés helyszíni adottságait, és a zavarás súlyossága körében a gyülekezéshez való alapjog alkotmányos védelmi körének sérelme nélkül csak akkor lehet elégséges pusztán a gyülekezés címzettjének állásfoglalására alapozni a tiltó határozatot, ha a bíróságok működésének az adott gyülekezés általi súlyos megzavarásának konkrét veszélye minden kétséget kizáróan, önmagában az állásfoglalásból megállapítható, és az ezzel összefüggő, az adott konkrét tényállásra vonatkozó mérlegelést a tiltó határozat indokolása megfelelő részletességgel tartalmazza. Mindez következik az in dubio pro libertate elvből, ami „azt a követelményt fogalmazza meg a jogalkalmazók irányába, hogy a gyülekezések megítélésekor a gyülekezési jog minél szélesebb körű biztosítását eredményező döntést hozzanak." (ABh4., Indokolás [30])

[49] 7.2. A gyülekezési jog minél szélesebb körű biztosítását eredményező döntés meghozatala azt is megköveteli a jogalkalmazóktól, hogy a mérlegelés során lehetőleg a gyülekezési jogukkal élni kívánó személyek számára kedvező döntés hozzanak, tiszteletben tartva az arányosság és a diszkrimináció-mentesség követelményét. [Velencei Bizottság CDL(2012)014rev2 22. o.]

[50] Az arányosság tekintetében figyelemmel kell lenni a tiltó ok ultima ratio jellegére és számba kell venni a tiltásnál enyhébb korlátozások lehetőségét. E tekintetben nem a gyülekezés által okozott zavarás teljes elhárítása a cél, hiszen egy gyülekezés szükségképpen és ideiglenes jelleggel kényelmetlenséget okoz. Az arányosság azt követeli meg a jogalkalmazóktól, hogy ne automatikusan, a megfelelő mérlegelés elvégzése és annak indokolása nélkül alkalmazzák a törvényben meghatározott tilalmi okot, és döntésükben ne a teljes zavarásmentességre, hanem a törvényben meghatározott korlátozó ok tartalma szerinti súlyos zavarás elhárítására, kiküszöbölésére törekedjenek, hogy ezzel egyensúlyi helyzet álljon elő a gyülekezéshez való alapjog és a bíróságok befolyásmentes működéséhez fűződő jogállami követelmény között. E mellett a jogalkalmazó szervek eljárása nem vetheti fel a diszkrimináció kételyét. „A jogalkalmazó szerveknek olyan jogalkalmazást és jogértelmezést kell követniük, ami kiszámítható [nem széttartó], és nem vezet az alapjog szükségtelen korlátozására." (ABh4., Indokolás [26])

[51] A mérlegelés eredményeként meghozott döntés indokolásából ki kell tűnnie, hogy a jogalkalmazók számba vették a gyülekezés enyhébb korlátozási lehetőségeit. Az eljárás elemeinek áttekintése alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jogalkalmazók akkor tudnak megfelelni az indokolási kötelezettségüknek, amennyiben a tiltó okok felmerülése esetén kötelezően lefolytatják a BMr.-ben előírt egyeztetési eljárást. Az egyeztetési eljárás során a közhatalmat gyakorló szerv párbeszédet folytathat a gyülekezés szervezőjével, és ez adott esetben a tényállás differenciáltabb megállapításának lehetőségét is magában hordozza, továbbá lehetőséget ad mind a szervezőnek, mind a hatóságnak az álláspontok mélyebb megismerésére, adott esetben a közvetlen személyes meggyőzés erejének kibontakozására. A formalitástól mentes, érdemi párbeszédet eredményező egyeztetési eljárás alkalmazása az alapjog gyakorolhatóságát segítő jogintézmény, amely egyben az alapjog indokolatlan korlátozásának elvi lehetőségét is képes az adott esetben megakadályozni. A gyülekezés szervezőjének az egyeztetési eljárás során tanúsított magatartása egyben a hatóság számára hasznos informatív erővel bírhat a gyülekezési jog gyakorlása során várható események előzetes megítélése és felmérése szempontjából is. Mindezek alapján megállapítható, hogy az egyeztetési eljárás lefolytatása elősegíti a kompromisszumos megoldás megtalálását a gyülekezők és a hatóság között, lehetővé téve ezzel a gyülekezéshez való alapjog és a tiltó ok által védett jogállami követelmény közötti megfelelő egyensúly megteremtését. Az egyeztetési eljárás a fenti jellemzőire tekintettel a gyülekezéshez való alapjog érvényesülésének fontos eljárási garanciája, amelynek mellőzése, vagy nem megfelelő (az arányosság elvét sértő, vagy diszkriminatív) alkalmazása nemcsak a gyülekezéshez való alapjog, de a jogbiztonság alkotmányos követelményét, az egyes jogintézmények kiszámítható működését is sérti. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az egyeztetési eljárásnak a gyülekezéshez való alapjog gyakorlása szempontjából – a jelen határozatban kifejtettek szerint – garanciális jelentősége van, amit a törvényalkotó kifejezésre juttathat az egyeztetési eljárás szabályainak törvényi jogforrási szintre emelésével.

[52] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a bejelentővel folytatott egyeztetési eljárás során a rendőrségnek meg kell kísérelnie egy kompromisszumos megoldás megtalálását. A tiltó okok felmerülése esetén a gyülekezés megtartása érdekében a rendőrség tehet technikai javaslatokat (pl. az időtartamra vonatkozólag, vagy a hangosító eszközök vonatkozásában) a gyülekezés bejelentője számára, amelyeket a bejelentő ugyan nem köteles elfogadni, de amelyek az adott tényállás körében konkrét támpontot adhatnak a gyülekezés szervezője számára az alapjog tényleges érvényesíthetőségének egyedileg megmutatkozó alkotmányos kereteire vonatkozóan.

Tekintettel arra, hogy a gyülekezés helyének és idejének megválasztása szorosan kötődik a gyülekezés céljához és a gyülekezés során kommunikált üzenethez, a rendőrség csak a legnagyobb körültekintés és az egyedi helyzet adta lehetőségek gondos mérlegelése mellett tehet javaslatot a rendezvény ezen jellemzőire. Ahogy az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Irodájának a Békés Gyülekezés Szabadságára vonatkozó Irányelvei is megfogalmazzák, „ha egy állam korlátozza a gyülekezés szabadságát, azt a lehető legkevesebb beavatkozással kell tennie. [...] Általános szabály, hogy a gyülekezés lehetőségét a célközönség halló- és látótávolságán belül kell biztosítani." [OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR): Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly, 2.4., illetve 3.5. pont] A demokratikus társadalmak toleranciaigénye a gyülekezési jog számára az adott helyzetben magasabb küszöbértéket jelölhet ki ahhoz, hogy azt az adott helyzetben mások jogaira és szabadságaira nézve sértőnek kelljen elfogadni. Ezen elvi tétel egyik alapvető indoka az, hogy a gyülekezés szabadsága fogalmilag csak időben korlátozottan, csak egy meghatározott ideig korlátozza mások ilyen vagy más irányú jogait. (80. pont) Fentiek alapján a gyülekezéshez való alapjog és a tiltó ok által védett jogállami követelmény közötti megfelelő egyensúly megteremtése és ezzel az arányosság érvényre juttatása körében kiemelt súlya van a gyülekezések ideiglenes jellegének.

[53] 7.3. Emellett az Alkotmánybíróság jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a rendes bírósági szervezetrendszerbe tartozó közigazgatási bíróság vizsgálja felül a rendőrségnek a bejelentett rendezvény megtartását megtiltó határozatát. A bírósági felülvizsgálatnak mint jogorvoslatnak alapvető kihatása van a gyülekezéshez való alapjogra (annak gyakorolhatóságára), ezért az Alkotmánybíróság elvi éllel hangsúlyozza, hogy az eljáró bíróság fokozott figyelmet kell, hogy fordítson a törvényi indokolási kötelezettség megfelelő teljesítésére. A tiltó határozat bírósági felülvizsgálata során a bíróságnak vizsgálnia kell egyebek mellett azt is, hogy az egyeztetés lefolytatásra került-e, és értékelnie kell, hogy ennek során a felek megfelelő együttműködést tanúsítottak-e a tiltó okok elhárítása érdekében.

[54] 7.4. Az Alkotmánybíróság a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban megállapította, hogy „[a]z Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák." Továbbá: „[a] korlátozás gyakorlásakor azonban a jogalkalmazóknak mindig figyelemmel kell lenniük arra is, hogy az alapjogok korlátozására kizárólag az elérni kívánt céllal arányos módon kerülhet sor alkotmányosan. Az arányosság az elérni kívánt cél és az alapjogi korlátozás súlyának mérlegelését kívánja meg, ami azt is jelenti, hogy minél erősebb érvek szólnak egy alapjog védelme mellett, annál körültekintőbben kell eljárni annak korlátozásakor." (Indokolás [21], [23]). Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy „[a] bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes." {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]} A gyülekezési joggal összefüggésben az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy „[a] tiltó határozatok esetében a Gytv. 9. § (1) bekezdése értelmében bírósági felülvizsgálat kérhető, amelyet a bíróság érdemben köteles felülbírálni, amely során az alkotmányossági szempontokat nem hagyhatja figyelmen kívül." (ABh4., Indokolás [22])

[55] Jelen esetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a rendőrség tiltó határozatának a felülvizsgálata során az egyeztetési eljárás elmaradásának a bíróság nem tulajdonított jelentőséget, és ennek megfelelően azt nem is vizsgálta, mivel nem ismerte fel az egyeztetési eljárásnak az alapjog gyakorlására kiható garanciális jellegét. Az Alkotmánybíróság az egyeztetési eljárás lefolytatásának elmulasztását a gyülekezéshez való alapjogra kiható olyan súlyos jogszabálysértésként értékeli, amely a bírósági felülvizsgálat során sem nyert orvoslást, a bíróság ugyanis tévesen értelmezte az egyeztetési eljárás alkotmányos célját és nem vette figyelembe annak alapjogot védő, garanciális jellegét. Erre a körülményre tekintettel az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság végzését mint a gyülekezéshez való alapjogot sértő bírói döntést megsemmisítette.

[56] 7.5. Az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is. A fent kifejtettek szerint

a rendőrség elmulasztotta a kötelezően előírt, az alapjog szempontjából garanciális jelentőségű egyeztetési eljárás lefolytatását, e miatt a rendőrségi határozat maga is sérti a gyülekezéshez való alapjogot, ezért az Alkotmánybíróság a rendőrség kifogásolt határozatára is kiterjedő hatállyal semmisítette meg a támadott bírósági végzést.

[57] 7.6. Az Abtv. 43. § (3) bekezdése értelmében a bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy jelen esetben a bírósági végzés és a rendőrségi határozat megsemmisítésével az indítványozó jogsérelmének reparálására az időmúlásra tekintettel már nem kerülhet sor. Mindazonáltal a határozat és a végzés „megsemmisítése az Alkotmánybíróság szerint a mostani ügyben morális elégtételt jelent a jogsérelmet szenvedetteknek, az alkotmánybírósági határozatban ismertetett szempontok pedig iránymutatóul szolgálnak a jövőbeli gyülekezési jogvitákban eljáró bíróságok számára." (ABh1., Indokolás [71], ABh4., Indokolás [29])

[58] 8. Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdésének második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1514/2014.

Dr. Salamon László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[59] A határozat rendelkező részével egyetértek, indokolásához azonban az alábbi észrevételeket fűzöm.

[60] Az indokolásban foglalt érvelést – az alább kifogásolt idézetekben foglaltakat kivéve – mindenben meggyőzőnek tartom, mely kellően alátámasztja az Alkotmánybíróság döntését, ugyanakkor az ABh1.-ből (Indokolás [45]), illetve a 3/2015. (II. 2.) AB határozatból (Indokolás [21], [23]) a jelen határozat Indokolásának IV. 5. pontjában (Indokolás [38]–[43]), illetve 7. 4. pontjában (Indokolás [54]–[55]) idézett megállapítások olyan elvi kérdést érintenek, melyek feltétlenül tisztázást igényelnek, mielőtt még a véleményem szerint hibás megközelítés gyakorlattá szervesülne.

[61] A kérdés konkrétan abban áll, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt alapjogi korlátozási szabály jogalkotási, vagy emellett jogalkalmazásra is vonatkozó előírás-e. Másképpen megfogalmazva: az Alaptörvény

e rendelkezése felhatalmazást ad-e a törvényhozón kívül másnak, így a jogalkalmazónak az alapvető jogok (szükségességi-arányossági tesztnek megfelelő) korlátozására.

[62] Álláspontom szerint – szemben e vitatott idézetekben megfogalmazottakkal –

– alapvető jogot csak törvényben lehet korlátozni, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint,

– mások, így a jogalkalmazók (köztük a bíróságok) alapvető jogokat nem korlátozhatnak, ugyanakkor

– az alapvető jogokat korlátozó törvények alkalmazása során vizsgálják és mérlegelik, hogy a törvényben előírt, vagy lehetővé tett korlátozások feltételei az adott ügyben fennállanak-e, és ha igen, ezeket a korlátozásokat az egyedi ügyekben alkalmazzák.

[63] Lehetséges, hogy gyakorlatilag pusztán szemantikai problémával állunk szemben, azonban ez sem teszi súlytalanná a kérdést.

[64] I. A rendszerváltó Alkotmány szabályozása

[65] A rendszerváltó Alkotmány keretében egymást követően két szabályozásra is sor került. Az Alkotmány módosításáról szóló 1989. évi XXXI. törvény 2. §-a értelmében az Alkotmány új 8. § (2) és (3) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„8. § (2) Alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat kizárólag alkotmányerejű törvény állapíthat meg.

(3) Alapvető jog gyakorlása csak alkotmányerejű törvényben megállapított olyan korlátozásnak vethető alá, amely az állam biztonsága, a belső rend, a közbiztonság, a közegészség, a közerkölcs vagy mások alapvető jogainak és szabadságának a védelme érdekében szükséges."

[66] Ezt a szabályozást váltotta fel az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének az Alkotmány módosításáról szóló 1990. évi XL. törvény 3. §-ával megállapított új szövege:

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja."

[67] Ez a szabályozás 1990. június 25-től 2012. január 1-ig volt hatályban.

[68] Az alapvető jogok korlátozásával kapcsolatos kérdésekben viszonylagosan széleskörű jogirodalom keletkezett, összhangban az Alkotmánybíróság által kialakított gyakorlattal.

[69] Mindenekelőtt látnunk kell, hogy a szabályozás mindkét egymást követő változatában egyértelmű az Alkotmány szövege; az alapvető jogok korlátozását kifejezetten törvényalkotáshoz köti, kimondva (első változatban), hogy a korlátozás csak alkotmányerejű törvényben történhet, illetve (második változatban), hogy az alapvető jogok szabályait megállapító törvény az alapvető jog lényeges tartalmát nem korlátozhatja.

[70] A jogirodalom teljesen egységes a szövegek értelmezésében; az alapvető jogok korlátozásának formai és tartalmi feltételeiről, mint a jogállamiság elmaradhatatlan követelményeiről szól. A formai követelmény a törvényi szint, a tartalmi pedig lényegét illetően a szükségességi-arányossági tesztnek történő megfelelés. A formai és tartalmi követelmények között konjunktív viszony áll fenn.

[71] Az Alkotmány magyarázata ezzel kapcsolatosan az alábbiakat tartalmazza: „2.2. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése az alapjogok szabályozására és korlátozására vonatkozó előírásokat fogalmazza meg. Alapjogok szabályozása és korlátozása törvényben történhet." (Balogh Zsolt–Holló András–Kukorelli István–Sári János: Az Alkotmány magyarázata, KJK-KERSZÖV Budapest 2002, 211.)

[72] Az Alkotmány kommentárja ugyanezt az alábbiak szerint fogalmazza meg: „Az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében találjuk az alapvető jogok korlátozásának formai és tartalmi kritériumait. Formai kritériumok alatt az eljárási szabályokat értjük, nevezetesen azt, hogy az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. […] Az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmény az, hogy törvény alapvető jog lényeges tartalmát nem korlátozhatja." [Jakab András (szerk.): Az Alkotmány kommentárja, Századvég Kiadó Budapest 2009, 412.]

[73] Az Alkotmánybíróság kezdeti időkből származó gyakorlatából egyetlen példát idézek, melyet Az Alkotmány kommentárja is tartalmaz, a 20/1990. (X. 4.) AB határozatot, mely az alapjogok korlátozásával összefüggésben az alapjogot korlátozó normák alkotmányosságáról ír. [Jakab András (szerk.): Az Alkotmány kommentárja, Századvég Kiadó Budapest 2009, 425.]

[74] Vizsgálva a rendszerváltó Alkotmány szövegét, az is megállapítható, hogy az alapvető jogok korlátozásáról kizárólag mint törvényi szinten megvalósítható, azaz jogalkotói tevékenységhez kötött aktusról esik említés, jogalkotótól különálló, jogalkalmazó által gyakorolt alapjog-korlátozásra semmiféle utalás sem található a szövegben.

[75] Mindezekből egyértelműen következik, hogy a rendszerváltó Alkotmány az alapvető jogok korlátozását kizárólag a jogalkotás (jelesül a törvényalkotás) keretében tette lehetővé.

[76] A formai követelménynek, a törvényalkotási szintnek az alkotmányosság szempontjából kiemelkedő jelentősége van. Az alapjogok korlátozásának intézménye ugyanis elkerülhetetlen, adódik már eleve abból, hogy nem egyedül élünk a világon. Mások jogai és szabadsága, továbbá a közösségi érdekeket hordozó egyéb alkotmányos értékek védelme szükségszerűvé teszik az alapjogi korlátozás lehetőségét. Ugyanakkor a jogállamiság védelme szempontjából kardinális kérdés, hogy az ilyen irányú szabályozás szüksége ne vezethessen önkényre. Ha az alapjogok korlátozására nem normatív szinten, mégpedig jogforrási szempontból nem a legmagasabb szinten kerül sor, akkor már nem beszélhetünk jogállami szintű garanciáról. Erről Az Alkotmány kommentárja az alábbiak szerint értekezik: „Az Alkotmány 8. § (2) bekezdése értelmében az alapvető jogokat csak törvényben lehet szabályozni. E szabály azt jelenti, hogy a hatalommegosztás rendszerében a törvényhozó, Magyarországon kizárólag az Országgyűlés jogosult dönteni az alapvető jogok sorsáról, az Alkotmány diktálta keretek között. Az ezt kiegészítő szabály pedig az, hogy törvénybe kell foglalni a döntést, hogy az annak megfelelő, garanciákkal övezett eljárási szabályok betartásával szülessen meg a jogszabály. Az Országgyűlés sem jogosult tehát arra, hogy más norma – a hatályos jogforrási rendszer alapján – az állami irányítás egyéb jogi eszközei igénybevételével döntsön." [Jakab András (szerk.): Az Alkotmány kommentárja, Századvég Kiadó Budapest 2009, 425.]

[77] Halmai Gábor és Tóth Gábor Attila a formai követelmény történeti gyökereit és nemzetközi beágyazottságát hangsúlyozva, nemzetközi kitekintésben a normákhoz kötöttséget az alapjogi korlátozás nélkülözhetetlen követelményeként jelöli meg. „Az emberi jogok korlátozására vonatkozó általános formai követelményt már a francia deklaráció 4. cikke is megfogalmazta: »A természetes jogok gyakorlásának korlátait csak törvény állapíthatja meg«. Az emberi jogok különböző katalógusai ma is tartalmaznak ehhez hasonló formai szabályokat. Például az Emberi jogok európai egyezményének több cikke is magában foglal olyan kitételt, mely szerint a jogkorlátozásnak »törvényben meghatározottnak«, »törvény által elrendeltnek«, illetve »a törvényekkel összhangban lévőknek« (»prescribed by law«, illetve »in accordance with the law«) kell lennie.

[78] Ennek a formai követelménynek kettős jelentése van: az európai standard szerint azt fejezi ki, hogy az emberek csak akkor kötelesek alávetni magukat a jogkorlátozó intézkedéseknek, ha azokat nyilvános, előre megismerhető és közérthető normatív rendelkezésekben írták elő számukra. Vagyis egyfajta minőségi követelményről van szó, amely a jog uralmának (rule of law) elvéből vezethető le. A „törvény" ebben a megközelítésben valójában jogszabályt jelent, és a hangsúly a norma hozzáférhetőségén és az emberek azon lehetőségén van, hogy magatartásukat a normához igazíthassák. Éppen ezért az Emberi Jogok Európai Bírósága a kodifikált joggal egyenrangúnak tartja a common law normákat, mivel azok jogforrásai mindenki számára megismerhetőek a bírói döntésekből, jogi könyvekből és más publikációkból. A common law bíróságok által kialakított esetjog alapján az emberek ugyanúgy megismerhetik a jogszerű cselekvés határait, mint a törvények alapján. A kodifikált jogon alapuló jogrendszerek esetében pedig a bíróságok által elfogadott jogértelmezést kell alapul venni a normák tartalmának megállapításakor.

[79] A legfőbb követelmény tehát ebből a formai szempontból az, hogy a norma az emberek számára megismerhető és egyértelmű legyen és ne nyíljon tér a jogalkalmazó hatóságok diszkrecionális döntéshozatalára akár a norma hiánya, akár annak titkossága miatt." [Halmai Gábor–Tóth Gábor Attila (szerk.): Emberi jogok, Osiris Kiadó Budapest 2003, 117–118.] (Az idézethez tartozó hivatkozásokat lásd az eredeti szövegben.)

[80] Úgy gondolom, hogy a felhozott – alapvetően a jogirodalomból idézett – példák egyértelművé teszik, hogy abban a kontextusban, amelyben az alapjogok alkotmányos értelemben vett korlátozásáról beszélünk, az alapvető jog korlátozása normaalkotó (jellemzően, így Magyarországon is, törvényalkotó) aktusként nyert értelmezést.

[81] II. Az Alaptörvény szabályozása

[82] Az alapvető jogok korlátozását az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése az alábbiak szerint szabályozza: „I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."

[83] Ez a szöveg a korábbi szövegezéstől több tekintetben is eltér. A témánk szempontjából releváns részét illetően annyiban, hogy a formai követelmény (a törvényi szabályozási szint) és a tartalmi követelmények külön mondatba kerültek és elmaradt a gramatikailag félreérthetetlen utalás e feltételek konjunktív viszonyára. Kérdés, hogy ez a változás új szabályozását alakította-e ki az alapvető jogok korlátozásának, lehetővé tette-e, hogy a jövőben az alapvető jogok korlátozásáról ne csak törvény rendelkezhessék, hanem a törvénytől függetlenül egyedi döntések révén – esetleg a korlátozás új, törvényben nem szereplő eseteit is megengedve – a jogalkalmazó is. Másképpen fogalmazva, el kívánta-e törölni az alkotmányozó az alapvető jogok korlátozásának eddigi dogmatikáját, vagy a szabályozás két mondatra bontása csupán stiláris megfontolásból ered?

[84] Az alkotmányozói akaratra az abban résztvevők ismeretein túl objektíve az alkotmányozás dokumentumaiból lehet következtetni. Megállapítható, hogy sem az új Alkotmány végül ajánlásként elfogadott koncepciója, sem az Alaptörvényhez fűzött indokolás nem tanúskodik e tekintetben a korábbi szabályozás megváltoztatásának szándékáról. Ilyen szándék vagy értelmezés sem a koncepció, sem az Alaptörvény vitájában nem merült fel, sem a plenáris ülésen, sem bizottsági szinten. A jogirodalomban, vagy az Alaptörvényt övező parlamenten kívüli vitákban, de az Alaptörvény ellen megfogalmazódott támadások során sem merült fel a formális követelmény felpuhításának, vagy vagylagossá tételének vádja. Mindeddig jogász körökben az érintett szabályozással kapcsolatosan egységes az a nézet, hogy az új Alaptörvény tartalmi értelemben lényegében a korábbi szabályozást vette át, kifejezetten beépítve az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerinti értelmezést. A Kommentár Magyarország Alaptörvényéhez ide vonatkozóan az alábbi rövid megállapítást teszi: „Az alapjogokra vonatkozó szabályokat és azok korlátozását szintén törvény állapíthatja meg." (Árva Zsuzsanna: Kommentár Magyarország Alaptörvényéhez, CompLex Jogtár)

[85] Mindebből álláspontom szerint az a következtetés vonható le, hogy az Alkotmány és az Alaptörvény vonatkozó szabályozása tartalmi azonosságot mutat. Ebből következően az eddigi, párhuzamos indokolásomban I. alatt részletezett dogmatikát is változatlanul érvényesnek tekinthetjük.

[86] Nem jelent változást az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglalt ún. valódi alkotmányjogi panasz intézményesítése sem. Az, hogy ennek következtében a bírói döntések alkotmányossága az Alkotmánybíróság által felülvizsgálhatóvá vált, nem jelenti azt, hogy a bíróságoknak eddig nem volt, de ezután lehetőségük lenne a törvényi korlátozásoktól függetlenül az ott megengedett eseteket meghaladóan, egyedi döntésekkel alapvető jogokat korlátozni; vagyis a két dolog, jelesül az alapvető jogok korlátozásának szabályozása és a valódi alkotmányjogi panasz bevezetése független egymástól.

[87] III. Lehet, hogy csak szemantikai problémáról van szó?

[88] Párhuzamos indokolásom elején annak lehetőségére utaltam, hogy az említett kérdés gyakorlatilag csupán szemantikai természetű.

[89] A bíróságok ugyanis a törvény alkalmazása során (így az alapvető jogokat korlátozó törvények alkalmazásakor) mérlegelik, hogy fennállanak-e a törvényben foglalt korlátozási okok. Ezek sokszor szükségképpen úgy kerültek megfogalmazásra, hogy e szabályok egyedi esetekkel történő összevetésekor a korlátozások alkalmazása jogalkalmazói, végső fokon bírói mérlegelést kíván. Az, hogy például egy konkrét demonstráció súlyosan zavarja-e a bíróságok tevékenységét, az eset összes körülményének mérlegelésével dönthető el. Ez a mérlegelés nem a szükségességi-arányossági teszten alapul, mert azt elvégezte a törvényalkotó, amikor eldöntötte, hogy az igazságszolgáltatás védelme okából normatíve (a törvényben megfogalmazottak szerint) korlátozza a gyülekezési jogot (vagy elvégzi az Alkotmánybíróság, ha a törvénynek ezt a rendelkezését megtámadják). A bíróság a törvényt fogja alkalmazni és azt fogja eldönteni, hogy a normatíve meghatározott és ellenkező alkotmánybírósági döntésig alkotmányosnak tekinthető korlátozást megalapozó helyzet (a bíróság működésének súlyos zavarása) a konkrét esetben megállapítható-e. Ez a bírói tevékenység nem a szükségességi-arányossági teszten alapuló sui generis alapjogkorlátozás, hanem a törvény rendelkezéseit érvényesítő jogalkalmazás.

[90] Az arányosság, az arányosítás fogalma egyes jogágak szakmai terminológiájának kifejezett része. Az ilyen értelemben használt fogalom azonban álláspontom szerint nem azonos az alapjog-korlátozásra vonatkoztatott, az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt, alkotmányjogi értelemben vett szükségességi-arányossági tesztnek fogalmával. Amikor a törvényalkotó például meghatározta azon bűncselekményeket, melyeket szabadságvesztéssel rendelt büntetni, elvégezte a szükségességi-arányossági tesztet a szabadsághoz való alapjog korlátozásáról szóló döntése során. A büntetési tételek alsó és felső határát is megállapította, lehetővé tette a büntetés felfüggesztését, enyhítő lehetőségeket teremtett a büntetés alsó tételével szemben stb. Ha egy bűncselekményre olyan súlyú szabadságvesztés kiszabását rendelné, amely a szükségességi-arányossági tesztet sérti (abszurd példaként, könnyű testi sértés esetén tíz évet meghaladó szabadságvesztés alkalmazását tenné lehetővé) az a törvényi rendelkezés alaptörvény-ellenesnek minősülne. Ha azonban a bíróság az alkotmányos követelményeknek megfelelő büntetési tételen belül eltúlzottan – „aránytalanul" – súlyos szabadságvesztés büntetést szab ki, amelyet a másodfokú bíróság – az elkövetett cselekményhez arányosítva azt – jelentős mértékben enyhít, nem mondható az elsőfokú ítéletre, hogy az alaptörvény-ellenes lett volna. Más ugyanis a büntető eljárásokban a cselekmény és a körülmények mérlegelésével megállapítandó arányosság fogalma, és az erre irányuló arányosítás elvégzése, ami itt szakjogi, büntetőjogi fogalmat (tevékenységet) jelent, és más az alkotmányos értelemben vett normatív alapjog-korlátozásra vonatkoztatható fogalom. Álláspontom szerint a szükségességi-arányossági teszt fogalma csak ez utóbbihoz kapcsolható.

[91] Kétségtelen, hogy a törvény alapjogot korlátozó rendelkezésének egyedi esetekre történő alkalmazásával a jogalkalmazó az alapjogot a konkrét egyedi ügyben maga korlátozza, ez azonban nem járhat együtt a szükségességi-arányossági teszt végzésével. Azt, mint fentebb érintettem, a törvényalkotó végezte el, és ennek a jogalkalmazó általi megismétlésére sem szükség, sem lehetőség nincs, hacsak nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése b) pontja szerinti bírói kezdeményezésre vonatkozó elhatározás kialakítása céljából. Pusztán a gondolatkísérlet kedvéért: ha a jogalkalmazó érdemi döntése hozatala érdekében ilyen tesztet végezne és az a törvény korlátozó rendelkezésével azonos eredményre vezetne, akkor a teszt elvégzése fölösleges volna, eltérő eredmény esetén pedig arra érdemi döntés a jogalkalmazás törvénynek való alávetettsége folytán nem lenne alapítható.

[92] Véleményem szerint ha a szükségességi-arányossági teszt fogalmát fenntartjuk az alapjogok normatív korlátozása alkotmányos mércéjeként használható fogalomként, és a bíróság mérlegelő – akár szakjogági értelemben vett arányosságot kereső – jogalkalmazó tevékenységét illetően fogalomhasználatunk világossá teszi, hogy az utóbbi esetben nem alkotmányjogi tesztről van szó, alapjog korlátozással kapcsolatos döntéseink elvi alapját világosabbá tehetjük és kizárhatjuk az olyan esetleges félreértelmezéseket, mely az alapjogkorlátozás jogállamisággal össze nem egyeztethető (praeter vagy contra legem) lehetősége elől nem zárja el egyértelműen az utat.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[93] Egyetértek azzal, hogy az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.Kpk.45.810/2014/2. számú végzését, valamint a Budapesti Rendőr-főkapitányság 01000/27040-4/2014. ált. számú közigazgatási határozatát megsemmisítette. Ennek valódi okát – az Alkotmánybíróság határozatából következően – a békés gyülekezéshez való jog aránytalan korlátozásában látom. Erre ugyan a többségi határozat is következtetni enged, de formálisan mégsem ezt jelöli meg a megsemmisítés jogcímeként.

[94] A jelen ügyben a vizsgálat tárgya elsődlegesen az volt, hogy a Kúria épülete elé tervezett rendezvénynek a vitatott módon történő megtiltása miatt megállapítható-e a békés gyülekezéshez való jog sérelme.

[95] E vizsgálatát az Alkotmánybíróság az alapjogok korlátozásának Alaptörvényben rögzített mércéjéből kiindulva folytatta le. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére hivatkozott, amelynek értelmében: „[a] lapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható."

[96] Az Alkotmánybíróság figyelemmel volt a Gytv.-nek az alapügyben alkalmazott 8. § (1) bekezdésére. E rendelkezés szerint a rendőrség a bejelentéshez kötött „rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen, vagy időben való megtartását megtilthatja", ha a „rendezvény megtartása a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné". Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság hivatkozott arra a korábbi megállapítására, hogy e „korlát mögött az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével összhangban […] ott áll az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése […]. [75/2008. (V. 29.) AB határozat ABH 2008, 651, 658.]." {24/2015. (VII. 7.) AB határozat, Indokolás [30]}. Az Alkotmánybíróság így voltaképpen elismerte azt, hogy a Gytv. 8. § (1) bekezdésében foglalt ok szükségessé teheti a rendezvény megtiltását, s ezáltal a békés gyülekezéshez való jog korlátozását. Ezt jelen határozatában az Alkotmánybíróság a következőképpen fogalmazta meg: „A gyülekezés helyére nézve a jelen határozatban vizsgált tilalmi ok tekintetében az Alkotmánybíróság már megállapította, hogy fennállhat a tilalmi ok alkalmazásának szükségessége az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből adódóan."

[97] Ezt követően tért rá az Alkotmánybíróság a korlátozás arányosságának vizsgálatára, a következő módon: „Az arányosság vonatkozásában – összhangban a Velencei Bizottság álláspontjával [CDL(2012)014rev2 20–21., 23. o.] – az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a »bíróságok zavartalan működésének súlyos veszélyeztetése« törvényi korlátozó feltétel tekintetében »a súlyossági mérce«, az alapjogi korlátozást szűkítő kategóriaként került be a Gytv. szabályozásába." Tehát az Alkotmánybíróság szerint az ún. „súlyossági mérce" alkalmazásával ítélhető meg az, hogy az elérni kívánt céllal arányosan került-e sor az alapügyben az alapjogot érintő korlátozásra (a rendezvény megtiltására). Az Alkotmánybíróság éppen ezért megkövetelte, hogy „a »súlyossági mérce« alkalmazását tehát külön

indokolni szükséges", hiszen ilyen indokolás nélkül nem igazolná semmi az alapjog-korlátozás arányosságát, s így önmagában már emiatt aránytalannak kellene tekinteni az alapjog-korlátozást.

[98] Az Alkotmánybíróság a továbbiakban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által megállapított tényállás alapján konstatálta, hogy „az indítványozó a Kúria közelében kívánt élni gyülekezési jogával, miközben a Kúria épületében a devizahitelek megítélésével kapcsolatos jogegységi eljárás volt folyamatban." „A rendőrség megkereste a Kúriát annak közlése végett, hogy a bejelentett gyülekezés súlyosan zavarná-e a bíróság működését, és az igenlő válasz alapján a gyülekezést megtiltotta. A vizsgált ügyben a rendőrség alapvetően a Kúria elnökhelyettesének az állásfoglalására támaszkodott a döntése meghozatala során és arra a megállapításra jutott, hogy »a bíróságok működésének súlyos veszélyeztetését békés célú rendezvény is megvalósíthatja«." Az Alkotmánybíróság megállapította végül, hogy a bíróság is csak „ezt a bizonyítékot mérlegelve utasította el a panaszos felülvizsgálati kérelmét."

[99] Határozatában az Alkotmánybíróság leszögezte: „A bíróságok működésének »súlyos megzavarása« megítélése tekintetében a rendőrségnek gondos és elfogulatlan körültekintéssel kell megvizsgálnia a tervezett gyülekezés helyszíni adottságait, és a zavarás súlyossága körében a gyülekezéshez való alapjog alkotmányos védelmi körének sérelme nélkül csak akkor lehet elégséges pusztán a gyülekezés címzettjének állásfoglalására alapozni a tiltó határozatot, ha a bíróságok működésének az adott gyülekezés általi súlyos megzavarásának konkrét veszélye minden kétséget kizáróan, önmagában az állásfoglalásból megállapítható, és az ezzel összefüggő, az adott konkrét tényállásra vonatkozó mérlegelést a tiltó határozat indokolása megfelelő részletességgel tartalmazza."

[100] Összegezve a fentieket: az Alkotmánybíróság szerint az alapjog-korlátozás arányossága az ún. „súlyossági mérce" alkalmazásával ítélhető meg. Ehhez indokolási kötelezettség kapcsolódik, pont azért, mert az indokolás igazolja a bíróságok zavartalan működését érintő veszélyeztetés súlyosságát, s ennélfogva a rendezvény megtiltásával előidézett alapjog-korlátozás arányosságát. Az Alkotmánybíróság szerint azonban a tiltó határozat nem igazolta, hogy a bíróságok zavartalan működésének a betiltott gyülekezés által történő súlyos veszélyeztetése minden kétséget kizáróan megállapítható lett volna.

[101] Mindezek egyenes következményeként az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna állapítania azt, hogy a rendezvény ilyen módon történő megtiltása aránytalanul korlátozta a békés gyülekezéshez való jogot. Az Alkotmánybíróság azonban, bár az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján ezt kellett volna tennie, nem emiatt állapította meg az alapjog sérelmét, s nem emiatt semmisítette meg a rendezvényt megtiltó döntéseket.

[102] Az Alkotmánybíróság ehelyett áttért a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet (a továbbiakban: BMr.) 4. § (5) bekezdésének vizsgálatára. Az Alkotmánybíróság a BMr.-nek ezt a rendőrség tájékoztatási kötelezettségéről szóló szabályát értelmezte úgy, hogy annak alapján a rendőrség a rendezvény megtiltása előtt köteles „egyeztetési eljárást" lefolytatni. Majd miután az Alkotmánybíróság a BMr.-ből kiindulva ezt az „alapjogot védő, garanciális jellegű" követelménnyé emelte, ennek elmulasztására hivatkozva állapította meg az alapjog sérelmét.

[103] Nem vitatom, hogy a BMr. felhívott rendelkezése kötelezi a rendőrséget, s ennek alapján a rendőrség köteles egy rendezvény megtiltása előtt nagyon körültekintően eljárni, hogy eljárása ne a bejelentett rendezvény indokolatlan megtiltását tartalmazó döntéssel záruljon. A rendezvény indokolatlan megtiltásával már ugyanis a rendőrség valóban alaptörvény-ellenesen korlátozná, s így megsértené a békés gyülekezéshez való jogot. A megsemmisített bírói döntés alaptörvény-ellenessége azonban az Alaptörvény által alapjogként biztosított békés gyülekezéshez való jog sérelmére hivatkozással pusztán egy miniszteri rendeletből levezetett és a rendőrségi eljárás lefolytatásának módjával kapcsolatos követelmény negligálása miatt nem állapítható meg. Már csak azért sem, mert ha ez a BMr.-ből levezetett követelmény az alapjog védelme szempontjából valóban garanciális jelentőségű, akkor ennek az adott jogszabályi (rendeleti) szinten történő szabályozása – pont az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése nyomán – eleve alapjog-sértő lenne, s ezért nem is képezhetné alkotmányosan alapját az alaptörvény-ellenesség jelen határozat szerinti megállapításának.

[104] Meggyőződésem, hogy az alapjog sérelmét – az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében – csak az alapjog szükségtelen, illetve aránytalan korlátozása miatt lehetett volna megállapítani.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

[105] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[106] Egyetértek a többségi határozattal, így a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.Kpt.45.810/2014/2. sorszámú végzése, valamint az azzal elbírált, a Budapesti Rendőr-főkapitányság 01000/27040-4/2014. ált. számon hozott közigazgatási határozata alaptörvény-ellenességének megállapításával és megsemmisítésével. Támogatásom oka az, hogy a gyülekezés az Alaptörvényben biztosított alapjog, amelynek tényleges gyakorlását mindaddig elő kell mozdítani, amíg erre az Alaptörvény és a jogszabályok keretei között lehetőség van. A rendőrség tehát akkor jár el helyesen, ha az egyeztetést lefolytatva megkísérli lehetővé tenni a rendezvény szervezője számára, hogy eredeti terveit megváltoztatva a rendezvény megtartható legyen. A konkrét esetben ezt az egyeztetést nem folytatták le, és nincs alapos ok azt feltételezni, hogy az egyeztetés bizonyosan sikertelen lett volna, ezért – de csak ezért – a döntések valóban alaptörvény-ellenesek voltak.

[107] Álláspontom szerint azonban a határozat indokolása rámutathatott volna arra, hogy a bíróságok épületei közelében a rendezvények megtartása az átlagosnál nagyobb, a bíróságok működésével kapcsolatos gyülekezések pedig egészen kivételes figyelmet érdemelnek.

[108] A Gytv. 8. § (1) bekezdése lehetővé teszi a rendezvény megtiltását a bíróságok zavartalan működésének súlyos veszélyeztetése esetén. Aprólékos értelmezésre szorul, hogy mit jelent a „zavartalan működés" és a „súlyos veszélyeztetés". Álláspontom szerint az Alkotmánybíróság feladata elsősorban az Alaptörvény bíróságra vonatkozó rendelkezéseinek értelmezésével meghatározni azokat a szempontokat, amelyeket a hatóságoknak figyelembe kellett volna, illetve a jövőben figyelembe kell venniük.

[109] A vizsgált ügyben a hatóság és a bíróság egyaránt helyesen ismerte fel, hogy a bíróságok zavartalan működése súlyos veszélyeztetése fennállásának megítélése során figyelembe kell venni – mégpedig szinte kizárólagos körülményként – az egyik érintett bíróság egyik vezetőjének állásfoglalását. Ezen túlmenően a konkrét ügyben tekintettel kellett lenni arra, hogy a rendezvény nem csupán a Kúriát, hanem a vele egy épületben működő Fővárosi Ítélőtáblát, valamint a szemközti épületben működő Pesti Központi Kerületi Bíróságot és a közeli Fővárosi Törvényszéket is zavarná. A konkrét ügy körülményeinek értékelése két vonatkozásban általánosítható is.

[110] Egyfelől nem hagyható figyelmen kívül, hogy a bejelentett tüntetés célja a nyomásgyakorlás volt a bíróságokra, amely alkotmányjogi szempontból semmilyen körülmények között nem lehet elfogadható. Szemben a politikai hatalomgyakorló intézményekkel a bíróságok esetén a függetlenség és pártatlanság az Alaptörvényből eredő követelmény. Az Országgyűlés, a Kormány, a kormányzati és önkormányzati intézmények a demokratikus hatalomgyakorlás meghatározó szereplői. Ilyenként egyfelől a nemzeti szuverenitás gyakorlása eredményeként nyerik el megbízatásukat, másfelől tevékenységük befolyásolása – esetenként népszavazás, máskor nemzeti konzultáció, végső soron a kritika, a vélemény egyéni vagy közösségi kifejezése útján – az alkotmányosság alapkövetelménye. A bíróságok esetében viszont a nyomásgyakorlás alkotmányos keretek között nem képzelhető el. Különösen igaz ez, ha egy rendezvény nem is rejti el, hogy valamely bíróság által tárgyalt ügy eldöntését kívánja befolyásolni.

[111] Másfelől arra kell figyelemmel lenni, hogy a bíróságok pártatlansága és függetlensége nem valamiféle privilégium, hanem – az Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésének megfogalmazása szerint – a bíróságok előtt eljáró feleket megillető alapjog. A gyülekezések távoltartása a bíróságoktól ezért nem egyszerűen az intézmények, illetve a bírák mint állami hatalomgyakorlók nyugalmát hivatott biztosítani. Éppen ellenkezőleg: a bírói utat igénybe vevő feleket védi, akik számára csak ilyen módon biztosított a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való alapjog érvényesülése. A tárgyalótermekben nem csupán ügyek, hanem sorsok dőlnek el, így a felek elvárhatják, hogy nyugodt körülmények között folyjék ügyükben a tárgyalás.

[112] Álláspontom szerint ezért bíróságok környezetében tárgyalási időben csak egészen szűk feltételek mellett, kifejezetten kis létszámú, csendes gyülekezés tartható, az ezeket nem teljesítő gyülekezéseket meg kell tiltani. Ez nyilván korlátozza a gyülekezéshez való alapjog gyakorlását, de nem önkényesen, hanem a bíróságok előtt eljáró felek másként nem biztosítható tisztességes bírósági tárgyaláshoz való alapjogának biztosítása érdekében.

[113] Budapest, 2015. október 12.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

[114] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró különvéleménye

[115] Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával az alábbiakban kifejtett indokok miatt.

[116] 1. A gyülekezéshez való jog a demokratikus akaratképzésben való részvétel fontos garanciája. Jelentőségét növeli, hogy azok számára is biztosítja a nyilvános véleménynyilvánítást, akik annak egyéb lehetőségeihez nem férnek hozzá. Szükségesnek tartom ezért kiemelni, hogy egyetértek a határozattal abban a részében, amely a gyülekezéshez való jognak – az Alkotmánybíróság és az EJEB gyakorlatából is következő – megkülönböztetett szerepét hangsúlyozza.

[117] A gyülekezéshez való jog azonban e kiemelt jelentősége mellett sem korlátozhatatlan. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az „állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközéhez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan" [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.]. Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy „az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg". A jogalkalmazót azonban kizárólag a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül kötelezi az alapjog-korlátozás tesztje {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [21]}.

[118] Az adott ügyben a fenti szempontokhoz mérten ezért azt kellett megítélnie az Alkotmánybíróságnak, hogy a rendőrség a rendezvény tiltását kimondó határozatával, illetve a bíróság a határozat ellen benyújtott felülvizsgálati kérelem elutasításával figyelemmel volt-e, illetve – az alapul fekvő jogszabályok engedte értelmezési mozgástér keretein belül – figyelemmel lehetett-e a fenti alkotmányossági követelményekre.

[119] 2. A többségi álláspont szerint a bíróságnak az egyeztetési eljárás alkotmányos céljával összefüggésben kialakított álláspontja téves értelmezésen alapul, és részben ez a téves jogértelmezés döntésének alaptörvény-ellenességét alapozza meg. Emellett a bíróság a rendőrség tiltó határozatának a felülvizsgálata során az egyeztetési eljárás elmaradásának nem tulajdonított jelentőséget, és ennek megfelelően azt nem is vizsgálta, „mivel nem ismerte fel az egyeztetési eljárásnak az alapjog gyakorlására kiható garanciális jellegét".

[120] A határozat indokolásának ezekkel a megállapításaival nem értek egyet. A bíróság döntése az egyeztetési eljárással összefüggésben azon az állásponton alapul, hogy sem a Gytv., sem a BMr. nem tartalmaz arra vonatkozó „kötelező jogszabályi előírást", hogy a rendőrségnek egyeztetési eljárást kell lefolytatnia. A bíróság álláspontja szerint nem olvasható ki a BMr. 4. § (5) bekezdéséből, hogy az egyeztetés „lehetőséget biztosít a kérelmezőnek arra, hogy ő is

kifejtse a rendezvénynek a bejelentés szerinti helyen, időben és módon való megtartása mellett szóló indokait". A bíróság rámutatott arra is, hogy „az egyeztetésnek továbbá semmilyen körülmények között nem az a célja, hogy a bejelentő meggyőzze a rendőrséget, hogy valamely tiltási ok a rendőrség álláspontjával szemben mégsem áll fenn". A BMr. hivatkozott rendelkezése kizárólag annyit tartalmaz, hogy a közrendvédelmi szerv „[a]z esetleges megtiltást megalapozó körülményre hívja fel a szervező figyelmét és tájékoztassa, hogy ez a hely vagy időpont megváltoztatásával elhárítható".

[121] Álláspontom szerint a bíróság által kifejtettek a hatályos szabályozást tükrözik vissza. A BMr. hivatkozott rendelkezése értelmében ugyanis a közrendvédelmi szervnek valóban csak akkor kell felhívnia a szervező figyelmét az esetleges megtiltást megalapozó körülményekre, ha a tiltás a hely és az időpont megváltoztatásával elhárítható. Emögött pedig az a jogalkotói szándék húzódik meg, amely szerint a tiltás nem általában a gyülekezési jog gyakorlása, illetve a tervezett rendezvény megtartása elé állít korlátot, hanem „kifejezetten csak arra irányul, hogy a rendezvényt ne ott, vagy ne akkor tartsák meg". Az adott rendezvény ugyanakkor nem a bejelentésben megjelölt helyszínen vagy időben megtartható. (Gytv. 8. §-ához fűzött indokolás)

[122] Az adott esetben ugyanakkor az indítványozó kizárta annak lehetőségét, hogy a rendezvény nem a bejelentésben megjelölt helyszínen vagy időben megtartható legyen. A bíróság kifejezetten hangsúlyozta végzésében, hogy maga az indítványozó adta elő: „a tárgyi rendezvénynek mind a helyszíne, mind annak időpontja rendkívül jelentőséggel bír, »e rendezvény a máshol és/vagy máskor történő megtartással gyakorlatilag értelmét veszténe«." A bíróság álláspontja szerint ezért értelmezhetetlen volt az indítványozónak az egyeztetés hiánya körében kifejtett hivatkozása, „hiszen az egyeztetés célja a BM rendelet szerint éppen az, hogy felhívja a szervező figyelmét az esetleges megtiltást megalapozó körülményre, és tájékoztassa, hogy ez a hely vagy időpont megváltoztatásával" elhárítható.

[123] Az előbbiekben kifejtettek miatt álláspontom szerint nem tehető az a megállapítás, hogy a bíróság nem vette figyelembe az egyeztetési eljárás alapjogot védő, garanciális jellegét. A bíróság ugyanis a hatályos szabályozás keretein belül – az indítványozó által előadottakra is figyelemmel – indokát adta annak, hogy miért nem látott lehetőséget az egyeztetési eljárás lefolytatására.

[124] Az adott ügyben ezért álláspontom szerint nem a jogalkalmazó szervek döntésének alaptörvény-ellenességét kellett volna megállapítani, hanem az alkalmazott jogszabályi rendelkezések alkotmányosságát kellett volna vizsgálni (Abtv. 28. §). Ennek keretében azt, hogy a BM rendeletnek a közrendvédelmi szerv döntési jogkörére vonatkozó szabályozása megfelelően biztosítja-e a gyülekezéshez való alapjog gyakorlásának alkotmányos garanciáit. Vizsgálni kellett volna továbbá, hogy a rendőrség – a hatályos szabályozás alapján – milyen szempontrendszer alapján tudja megítélni, hogy adott rendezvény megtartása az érintett bíróság működésének „súlyos megzavarását" eredményezi-e.

[125] 3. Az eljárt bíróság álláspontja szerint a rendőrség akkor járt volna el jogszabálysértő módon, ha a Gytv. 8. § (1) bekezdésében foglaltakon túl, egyéb szempontokat is vizsgálat tárgyává tesz. Ebből következően a rendőrségnek elegendő volt a Kúria állásfoglalását beszereznie, és nem tulajdoníthatott jelentőséget annak, hogy „a rendezvény politikai véleménynyilvánítás egy olyan ügyben, amely ügyben olyan döntés, jogegységi határozat várható, ami természeténél fogva az állampolgárok széles körére vonatkozik".

[126] Véleményem szerint a bíróságnak ez az álláspontja is szükségképpen következik a hatályos szabályozásból, egyúttal azonban rávilágít az alapul fekvő szabályozás hiányára. A hatályos szabályozás keretében ugyanis a rendőrség és a bíróság vizsgálódási lehetősége több okból korlátozott.

[127] Ez részben következik abból, hogy a gyülekezéshez való jog gyakorlásával összefüggő hatósági eljárás minél hamarabbi ügyintézést kíván meg. Ez az oka annak, hogy a törvény a rendőrség részére rendkívül rövid határidőt állapít meg arra az esetre, ha a rendezvény megtartását tiltó határozatot hoz. E határozat felülvizsgálatára pedig egy olyan bírósági nemperes eljárást ír elő, amelyben a bíróság a kérelem beérkezésétől számított három napon belül, népi ülnökök közreműködésével határoz. Emellett a bíróság határozata ellen nincs helye jogorvoslatnak, mert ennek biztosítása esetén a bíróság határozata ellen mind a szervező, mind a rendőrség fellebbezhetne, „ami a végső, a jogerős döntés meghozatalát jelentősen késleltethetné" (a Gytv. 8. §-ához fűzött indokolás).

[128] Másrészről, az alapul fekvő szabályozás nem határozza meg egyértelműen a tiltást megalapozó feltételek pontos tartalmát. Nem egyértelmű, hogy mikor állapítható meg az, hogy a rendezvény valóban a bíróság működésének „súlyos megzavarását" eredményezi. Ebből pedig szükségszerűen következik, hogy a rendőrség kizárólag annak a bíróságnak az állásfoglalására alapozhatja a döntését, amelynek a működését a rendezvény befolyásolni kívánja. A rendőrség nehezen tudja vizsgálni, hogy egy rendezvény mennyiben irányul a közügyek vitatására. Ennek keretében azt, hogy a bíróság egyedi ügyben jár el, vagy normatív döntést hoz, illetve hogy ezeknek milyen

társadalmi kihatása van. A gyülekezéshez való jog korlátozása szükségességének és arányosságának megítéléséhez ezért a törvényi szabályozásnak egyértelműbben kellene meghatároznia azokat a mérlegelési szempontokat, amelyek révén a rendőrség „felül tudja bírálni" a megkeresett szerv állásfoglalását. Álláspontom szerint nem segíti hatékonyan a jogalkalmazást az Alkotmánybíróságnak az az útmutatása, miszerint „[a] bíróságok működésének »súlyos megzavarása« megítélése tekintetében a rendőrségnek gondos és elfogulatlan körültekintéssel kell megvizsgálnia a tervezett gyülekezés helyszíni adottságait, és a zavarás súlyossága körében a gyülekezéshez való alapjog alkotmányos védelmi körének sérelme nélkül csak akkor lehet elégséges pusztán a gyülekezés címzettjének állásfoglalására alapozni a tiltó határozatot, ha a bíróságok működésének az adott gyülekezés általi súlyos megzavarásának konkrét veszélye minden kétséget kizáróan, önmagában az állásfoglalásból megállapítható, és az ezzel összefüggő, az adott konkrét tényállásra vonatkozó mérlegelést a tiltó határozat indokolása megfelelő részletességgel tartalmazza."

[129] A jogalkotónak konkrétabban kellene meghatároznia, hogy a rendőrségnek a „tájékozódási eljárásban" mely szerveket kell megkeresnie, és döntésének meghozatalkor pontosan milyen szempontrendszerre kell tekintettel lennie. Az adott ügy tényállása mellett például nem hagyható figyelmen kívül, hogy a rendőrségnek értékelnie kellene – erre vonatkozó törvényi szabályozás esetén – azt is, hogy a Kúria nem egyedi ügyben járt el, hanem a társadalom széles rétegét érintő jogegységi határozatot hozott, ezért a rendezvény szükségképpen közügyek megvitatására irányult. A bíróság azonban, álláspontom szerint mégis helyes értelmezés útján mutatott rá, hogy a hatályos szabályozás szerint ezek olyan körülményei egy rendezvény megtartásának, amelyet sem a rendőrség, sem a bíróság nem értékelhet, különösen akkor, ha a rendőrség az érintett bíróság nyilatkozatát a jogszabályi előírásoknak megfelelően beszerezte.

[130] 4. A fentiek alapján véleményem szerint az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 46. § (1) bekezdése alkalmazásával – hivatalból – jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet kellett volna megállapítania, és fel kellett volna hívnia a jogalkotót feladatának teljesítésére. Ennek keretében a jogalkotónak törvényi szabályozás útján [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés] pontosan meg kellene határoznia az egyeztetési eljárás folyamatát, a közrendvédelmi szerv döntési jogkörének kereteit, és biztosítania kellene az érdemi egyeztetés lehetőségét arra az esetre is, ha a felmerült tilalmi ok fennállta önmagában a rendezvény helyének vagy időpontjának megváltoztatásával nem küszöbölhető ki.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

[131] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

[132] Nem támogatom az indítvánnyal támadott bírói döntés megsemmisítését, álláspontom szerint az indítvány elutasításának lett volna helye. Megítélésem szerint a többségi határozat tévesen értékelte az itt felmerült gyülekezést politikai jellegű akaratnyilvánításként. Ugyanis ténylegesen ebben az esetben nem a politikai gyülekezési jog kérdése merült fel, hanem egy magánjogi tömeges perlés egyik perbeli résztvevői oldalának nyomásgyakorlása a kedvező bírói ítélet meghozatala érdekében a szembenálló magánfelek – a hitelező bankok – álláspontjával. Így e distinkció (distinguishing) alapján azok a korábbi Abh.-k, melyek a politikai akaratképzésre vonatkozó gyülekezésekkel kapcsolatban jöttek létre, itt eleve elesnek, mert hamis irányba viszik az Alkotmánybíróság érvelését és szituáció-definiálását. Vagyis alapjaiban hibásnak találom a többségi határozat érvelési irányvonalát, és megítélésem szerint a kedvező bírói ítélet meghozatal iránti tömeges tüntetéseket

általában is ki kell rekeszteni a politikai gyülekezés kategóriájából. Így mindazokat a régi Abh.-idézeteket, melyek azokra vonatoznak, itt mellőzni kell.

[133] A konkrét ügy azonban módot adott arra is, hogy a ténylegesen politikai gyülekezésnek számító tömeges fellépéseket a bírósági tárgyalások idején, a meghozandó ítéletek befolyásolása érdekében az alaptörvényi rendelkezések szempontjából elemezzük. Ebből a szempontból sem értek egyet a többségi határozat elemzésével és értékelésével, és megítélésem szerint az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése a bírói ítélkezés függetlenségének és befolyásmentességének előírásával parancsoló követelménnyé tette az alkotmánybírói testület számára a tömeges tüntetések bírósági épület előtti tartásának korlátozását a bírói tárgyalás ideje alatt. Mivel e korlátozást a gyülekezési törvény 8. § (1) bekezdése általános megfogalmazása nyitva hagyja, én szükségesnek tartottam volna a konkrét ügy által felvetett tüntetési szituáció vonatkozásában egy alkotmányos követelmény megfogalmazását a következő tartalommal: „Az Alkotmánybíróság megállapítja, a Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdéséből eredő alkotmányos követelmény a Gytv. 8. § (1) bekezdésének alkalmazásakor, hogy a bíróság zavartalan működése biztosítása érdekében tilos a bírósági tárgyalás ideje alatt a bírósági épületben és környékén a tüntetés." Ez volt az ügy által felvetett alaptörvényi dilemma, és megítélésem szerint szűken erre szabva kellett volna válaszolnunk, szemben a többségi határozat fejtegetéseivel, amely a teljes gyülekezési jog, sőt ennek véleménynyilvánítási szabadsággal való összefüggésrendszerét is tárgyalta az ügy kapcsán. Miközben ténylegesen a jelen esetben egyáltalán nem politikai gyülekezésről volt szó.

[134] Összegezve álláspontomat, tehát nem lett volna szabad megsemmisíteni a támadott bírói döntést, és az elutasítás mellett az ügy által felvetett kérdésre válaszolva a fenti alkotmányos követelményt kellett volna megfogalmazni a bírói ítélkezés befolyásmentessége érdekében.

Budapest, 2015. október 12.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1751/2015. (X. 15.) Korm. határozata a külföldi fegyveres erőknek nemzetközi gyakorlatokon való részvételének engedélyezéséről

1. A Kormány hozzájárul ahhoz, hogy a 2015. évi határátlépéssel járó csapatmozgások engedélyezéséről szóló 1763/2014. (XII. 18.) Korm. határozat által engedélyezett csapatmozgások közül az 1. melléklet 2. pontjában foglalt táblázat 50. (BALATON 2015) és 51. (amerikai OAR gyakorlat) sora szerinti nemzetközi gyakorlat Magyarország területén a Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanon kívül is végrehajtható.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1752/2015. (X. 15.) Korm. határozata a Kincstári Jogügyi Igazgatóság felállításáról

Az állam jogi képviseletének hatékonyabb, átláthatóbb, eredményesebb ellátása, valamint a jogi képviseleti munka magas és egységes szakmai színvonalának a biztosítása érdekében a Kormány

1. egyetért azzal, hogy 2017. január 1. napjával az államnak és a minisztériumoknak a 2. pontban meghatározott jogi képviseletét és tanácsadását lássa el a 2016. július 1-jével felállításra kerülő Kincstári Jogügyi Igazgatóság;
2. egyetért azzal, hogy – külön törvényben meghatározott körben és feltételekkel – a Kincstári Jogügyi Igazgatóság feladatkörébe a minisztériumok, valamint az állam – jelenleg a minisztériumok által ellátott – peres és nemperes eljárásokban való jogi képviselete kerüljön át, az ezzel közvetlenül összefüggő jogi tanácsadási feladatokkal együtt;
3. egyetért azzal, hogy a Kincstári Jogügyi Igazgatóság olyan költségvetési szerv legyen az igazságügyért felelős miniszter irányítása alatt, melyben a foglalkoztatottak jogviszonyára – meghatározott eltérésekkel – a munkajogviszonyra vonatkozó szabályozás az irányadó;
4. felhívja az igazságügyért felelős minisztert, hogy terjessze elő a Kincstári Jogügyi Igazgatóság létrehozásához szükséges jogszabályok tervezetét, és tegyen javaslatot a Kincstári Jogügyi Igazgatóság elhelyezésére, létszámára és költségvetésére.

   Felelős: igazságügyért felelős miniszter
   Határidő: 2015. december 1.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1753/2015. (X. 15.) Korm. határozata a személyazonosítást elősegítő informatikai rendszer felállításához és üzemeltetéséhez szükséges intézkedésről

A Kormány felhívja a belügyminisztert, hogy a 2016. évi központi költségvetés terhére legfeljebb 2,6 milliárd forint keretösszeg erejéig intézkedjen a személyazonosítást elősegítő informatikai rendszer állóképes moduljának felállítása és üzemeltetése megvalósításához szükséges kötelezettségvállalások megtételére.

Felelős: belügyminiszter
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1754/2015. (X. 15.) Korm. határozata
állami vagyonba tartozó ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról szóló szerződésben meghatározott hasznosítási cél módosításáról

1. A Kormány egyetért azzal, hogy az állam képviseletében eljáró Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság (a továbbiakban: MNV Zrt.) és Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzata között 2009. október 20-án létrejött SZT/32133 számú megállapodás (a továbbiakban: szerződés) 2. pontjában szereplő hasznosítási cél egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatás biztosítására, orvosi rendelő kialakítására módosuljon.
2. A Kormány – Budapest Főváros XVII. kerület Rákosmente Önkormányzatának kezdeményezése alapján – felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az MNV Zrt. útján gondoskodjon a szerződés 1. pont szerinti módosításáról.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1755/2015. (X. 15.) Korm. határozata
a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény alapján a XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 5. Fővárosi és megyei kormányhivatalok peres ügyei alcím túllépésének jóváhagyásáról

A Kormány a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 17. §-ában, valamint 4. melléklet 2. pontjában biztosított jogkörében eljárva jóváhagyja a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 5. Fővárosi és megyei kormányhivatalok peres ügyei alcím kiadási előirányzatának a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény alapján a XI. Miniszterelnökség fejezet 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím 5. Fővárosi és megyei kormányhivatalok peres ügyei alcím túllépésének jóváhagyásáról 1155/2015. (III. 17.) Korm. határozatban engedélyezett összegen túl további, legfeljebb 396,6 millió forint összeggel történő túllépését.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzetgazdasági miniszter
Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1756/2015. (X. 15.) Korm. határozata
Budapest külföldi népszerűsítését elősegítő művészeti produkciók megrendezéséről és finanszírozásának támogatásáról

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy 2015–2018. között Budapest külföldi népszerűsítése érdekében tíz művészeti produkció kerüljön bemutatásra, és felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy gondoskodjon az események megvalósításáról;

   Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
   Határidő: folyamatos

2. egyetért azzal, hogy az 1. pont szerinti előadás-sorozat megvalósításához 2015-ben 25 millió forint, 2016-ban 150 millió forint, 2017-ben 150 millió forint, valamint 2018-ban 150 millió forint forrás szükséges, és felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy – a külgazdasági és külügyminiszter bevonásával – gondoskodjon arról, hogy a támogatás fedezete a központi költségvetés XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezetében biztosításra kerüljön.

   Felelős: nemzetgazdasági miniszter
   külgazdasági és külügyminiszter
   Határidő: a 2015. év tekintetében azonnal,
   a 2016. év tekintetében a felmerülés ütemében,
   a 2017–2018. év tekintetében a központi költségvetés tervezésekor

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1757/2015. (X. 15.) Korm. határozata
a lengyelországi magyar kulturális évad 2016–2017. évi megrendezéséről és finanszírozásáról

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy 2016–2017. évben magyar kulturális évad megrendezésére kerüljön sor Lengyelországban;
2. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a Balassi Intézet közreműködésével gondoskodjon az eseménysorozathoz kapcsolódó rendezvények megszervezéséről;

   Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
   Határidő: azonnal

3. egyetért azzal, hogy a lengyelországi magyar kulturális évadhoz kapcsolódó programok megrendezéséhez 2015-ben 40 millió forint, 2016-ban 380 millió forint és 2017-ben 280 millió forint forrás szükséges, és felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy – a külgazdasági és külügyminiszter bevonásával – gondoskodjon arról, hogy a 2016–2017-re szükséges forrás fedezete a központi költségvetés XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezetében biztosításra kerüljön. A 2015-re szükséges forrást a Külgazdasági és Külügyminisztérium és az Emberi Erőforrások Minisztériuma a 2015-ös költségvetése terhére egyenlő arányban biztosítja;

   Felelős: nemzetgazdasági miniszter
   külgazdasági és külügyminiszter
   emberi erőforrások minisztere
   Határidő: a 2015–2016. évek tekintetében azonnal
   a 2017. év tekintetében a 2017. évi központi költségvetés tervezésekor

4. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy a lengyelországi magyar kulturális évadhoz kapcsolódó egyes események megrendezéséről a programok lebonyolítóival külön megállapodást kössön a Balassi Intézet közreműködésével;

   Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
   Határidő: folyamatos

5. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy gondoskodjon a lengyelországi magyar kulturális évadhoz kapcsolódó feladatok teljesítéséhez szükséges beszerzések lefolytatásáról azzal, hogy a beszerzések tekintetében a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek költségvetési szerveinek eszközbeszerzéseiről szóló 1982/2013. (XII. 29.) Korm. határozat rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

   Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
   Határidő: folyamatos

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1758/2015. (X. 15.) Korm. határozata
a Környezet és Energia Operatív Program 5. prioritása keretében megvalósuló egyes projektjavaslatok támogatásának jóváhagyásáról, valamint a Környezet és Energia Operatív Program 2011–2013. évekre szóló akciótervének megállapításáról szóló 1125/2015. (III. 6.) Korm. határozat módosításáról

1. A Kormány
   a) jóváhagyja az 1. mellékletben meghatározott, egymilliárd forintot meghaladó támogatási igényű projektjavaslatokat az 1. melléklet szerint,
   b) hozzájárul az 1. pont szerinti projektek támogatói okiratának kibocsátásához az 1. melléklet szerint.

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
   Határidő: az 1. melléklet szerint
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.
3. A Környezet és Energia Operatív Program 2011–2013. évekre szóló akciótervének megállapításáról szóló 1125/2015. (III. 6.) Korm. határozat 1. melléklet
   3.1. 5.2.1. pontjában foglalt táblázat
      a) A:3 mezőjében a „28,26” szövegrész helyébe a „28,05” szöveg,
      b) B:3 mezőjében a „64,75” szövegrész helyébe a „64,45” szöveg,
      c) C:3 mezőjében a „102,73” szövegrész helyébe a „117,67” szöveg,
      d) D:3 mezőjében a „195,74” szövegrész helyébe a „210,17” szöveg,
      e) A:4–D:4 mezőjében a „102,01” szövegrész helyébe a „116,33” szöveg,
   3.2. 5.2.2. pontjában foglalt táblázat
      a) A:3 mezőjében a „176,70” szövegrész helyébe a „212,72” szöveg,
      b) B:3 mezőjében a „80,67” szövegrész helyébe az „58,97” szöveg,
      c) C:3 mezőjében a „257,37” szövegrész helyébe a „271,69” szöveg,
   3.3. 5.3.1. pontjában foglalt táblázat
      a) C:3 mezőjében a „28,26” szövegrész helyébe a „28,05” szöveg,
      b) D:4 mezőjében a „64,75” szövegrész helyébe a „64,45” szöveg,
      c) E:5 mezőjében a „46,00” szövegrész helyébe a „77,67” szöveg,
      d) E:6 mezőjében az „56,21” szövegrész helyébe a „39,50” szöveg,
   3.4. 5.3.3. pontjában a „102,01” szövegrész helyébe a „116,33” szöveg

   lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1758/2015. (X. 15.) Korm. határozathoz

	A	B	C	D	E	F
1.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Támogatást igénylő neve	Projekt támogatása (Ft)	Projekt rövid bemutatása	Támogatói okirat kibocsátásának határideje
2.	KEOP-5.6.0/E/15-2015-0036	Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzése a Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézetben	Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet	1 025 867 646	A projekt célja a támogatást igénylő meglévő, elavult képalkotó diagnosztikai eszközeinek új, röntgenberendezésekre történő cseréjével egyrészt az energia felhasználásának csökkentése, másrészt az intézmény eszközparkjának modernizálása.	2015. november 15.
3.	KEOP-5.6.0/E/15-2015-0043	Energia-megtakarítást célzó fejlesztés a Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézetben a radiológiai géppark modernizálása	Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet	1 067 345 406	A projekt célja a támogatást igénylő meglévő, elavult képalkotó diagnosztikai eszközeinek új, röntgenberendezésekre történő cseréjével egyrészt az energia felhasználásának csökkentése, másrészt az intézmény eszközparkjának modernizálása.	2015. november 15.
4.	KEOP-5.6.0/E/15-2015-0059	„Hagyjátok magatok mögött a tegnap álmait" – Egészségügyi eszközök energia-megtakarítást célzó beszerzése a Szent János Kórházban	Szent János Kórház és Észak-Budai Egyesített Kórházak	1 100 364 830	A projekt célja a támogatást igénylő meglévő, elavult képalkotó diagnosztikai eszközeinek új, röntgenberendezésekre történő cseréjével egyrészt az energia felhasználásának csökkentése, másrészt az intézmény eszközparkjának modernizálása.	2015. november 15.
5.	KEOP-5.6.0/E/15-2015-0063	Energiamegtakarítást célzó CT és röntgenek beszerzése a Pécsi Tudományegyetemen	Pécsi Tudományegyetem	1 169 270 662	A projekt célja a támogatást igénylő meglévő, elavult képalkotó diagnosztikai eszközének új, CT- és röntgenberendezésekre történő cseréjével egyrészt az energia felhasználásának csökkentése, másrészt az intézmény eszközparkjának modernizálása.	2015. november 15.
6.	KEOP-5.6.0/E/15-2015-0074	Szent Borbála Kórház energia-megtakarítást célzó beruházása	Szent Borbála Kórház	1 142 165 041	A projekt célja a támogatást igénylő meglévő, elavult képalkotó diagnosztikai eszközeinek új, röntgenberendezésekre történő cseréjével egyrészt az energia felhasználásának csökkentése, másrészt az intézmény eszközparkjának modernizálása.	2015. november 15.

A Kormány 1759/2015. (X. 15.) Korm. határozata
a KEOP-4.11.0/15-2015-0001 azonosító számú („Fotovoltaikus erőmű létesítése” című) projektjavaslat támogatásának jóváhagyásáról

A Kormány

1. jóváhagyja a KEOP-4.11.0/15-2015-0001 azonosító számú, „Fotovoltaikus erőmű létesítése” című, egymilliárd forintot meghaladó támogatási igényű projektjavaslatot (a továbbiakban: projekt) az 1. melléklet szerint,
2. hozzájárul a projekt támogatási szerződésének megkötéséhez,

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

   Határidő: 2015. november 15.
3. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy gondoskodjon azoknak a projekteknek a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programból (a továbbiakban: KEHOP) történő finanszírozásáról és a KEHOP 2016. évre szóló éves fejlesztési keretében történő szerepeltetéséről, amelyekkel a Környezet és Energia Operatív Program finanszírozó alaponkénti forrásfelhasználása meghaladná a 100%-ot.

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

   Határidő: folyamatos

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1759/2015. (X. 15.) Korm. határozathoz

	A	B	C	D	E
1.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Támogatást igénylő neve	Projekt támogatása (Ft)	Projekt rövid bemutatása
2.	KEOP-4.11.0/15-2015-0001	Fotovoltaikus erőmű létesítése	MVM Hungarowind Szélerőmű Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság	3 500 000 000	A projekt keretében 7 MWp fotovoltaikus erőmű létesül Pécsett, a pécsi hőerőmű területén. A beruházás összköltsége 3 500 000 000 Ft, támogatási intenzitása 100%. A naperőmű éves szinten legalább 7,33 GWh megújuló energiahordozó bázisú villamos energiát termel, ezáltal legalább 6829 tonnával csökkenti a CO_2-kibocsátást. A megvalósuló projekt közcélú, nem jövedelemtermelő, a megtermelt energiát közérdekből, haszonszerzési cél nélkül állítja elő. A hálózatra csatlakozó napelemes erőmű az ellátási szerződésben szereplő tagok villamosenergia-igényének részbeni vagy teljes kielégítése céljából állít elő villamos energiát.

A Kormány 1760/2015. (X. 15.) Korm. határozata a Szombathely–Zalaszentiván vasútvonal korszerűsítésével összefüggő kérdésekről

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a Szombathely–Zalaszentiván vasútvonal korszerűsítése két – előkészítési és kivitelezési tárgyú – projekt keretében valósuljon meg,
2. jóváhagyja a KÖZOP-2.5.0-09-11-2012-0004 azonosító számú, „Szombathely–Zalaszentiván vasútvonal korszerűsítése" című kiemelt projekt műszaki tartalma és támogatása csökkentését az 1. mellékelt szerint,
3. hozzájárul a 2. pont szerinti projekt támogatási szerződésének 1. melléklet szerinti módosításához,

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

   Határidő: 2015. október 31.
4. jóváhagyja a „Szombathely–Zalaszentiván vasútvonal korszerűsítése (kivitelezés)" című, egymilliárd forintot meghaladó támogatási igényű projektjavaslatot a 2. melléklet szerint,
5. elfogadja a 4. pont szerinti projekt kiemelt projektként történő nevesítését a 2. melléklet szerint,
6. jóváhagyja a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 31. § (3) és (5) bekezdése, valamint az Uniós fejlesztések fejezetbe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának rendjéről szóló 549/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet 32. § (1) bekezdése alapján a Kvtv. 1. melléklet XIX. Uniós fejlesztések fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Nemzeti Stratégiai Referenciakeret alcím, 2. Közlekedés Operatív Program jogcímcsoport 2. prioritása keretének 14 933 000 000 forinttal történő átmeneti növelését a 4. pont szerinti projekt megvalósítása érdekében,

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter
   nemzetgazdasági miniszter

   Határidő: 2015. október 31.
7. hozzájárul a 4. pont szerinti projekt támogatási szerződésének megkötéséhez,

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

   Határidő: 2015. október 31.
8. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy gondoskodjon a 4. pont szerinti projekt Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (a továbbiakban: IKOP) terhére történő finanszírozásáról,

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

   Határidő: az IKOP-ban a 4. pont szerinti projektre vonatkozó felhívás megjelenését követően azonnal
9. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy tegye meg a 6. pont szerinti többletkötelezettség-vállalás megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket és kezdeményezze az ehhez szükséges döntések meghozatalát.

   Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

   Határidő: az IKOP-ban a 4. pont szerinti projektre vonatkozó felhívás megjelenését követően azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1760/2015. (X. 15.) Korm. határozathoz

	A	B	C	D	E	F	G
1.	Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Támogatást igénylő neve	Projekt támogatása (nettó, Ft)	Támogatás változása (nettó, Ft)	Projekt csökkentett támogatása (nettó, Ft)	Projekt rövid bemutatása
2.	KÖZOP-2.5.0-09-11-2012-0004	Szombathely–Zalaszentiván vasútvonal korszerűsítése	Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság	8 350 000 000	-7 737 246 050	612 753 950	A projekt keretében a Szombathely-Zalaszentiván vasútvonal villamosításának teljes körű előkészítése válik lehetővé. A projekt keretében elkészül a kivitelezéshez szükséges megvalósíthatósági tanulmány, a környezetvédelmi hatásvizsgálat, az előzetes régészeti dokumentáció, továbbá elkészülnek az engedélyezési tervek és az engedélyek.

2. melléklet az 1760/2015. (X. 15.) Korm. határozathoz

	A	B	C	D	E	F
1.	Kapcsolódó operatív program neve	Projekt megnevezése	Támogatást igénylő neve	Projekt támogatása (nettó, Ft)	Projekt rövid bemutatása	Támogathatóság feltételei
2.	Közlekedés Operatív Program	Szombathely–Zalaszentiván vasútvonal korszerűsítése (kivitelezés)	Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság	14 933 000 000	A projekt célja a Szombathely-Zalaszentiván vasútvonal villamosítása, állomási peronok létesítése, részleges és lokális vonali pályakorszerűsítési munkák, kitérőcserék, műtárgy-felújítási munkák elvégzése, a megállóhelyi Sk+55 peronok korszerűsítése.	1. A kiemelt projekt adatlap irányító hatóság részére történő benyújtása. 2. Az IKOP-ban a projektre vonatkozó felhívás megjelenését követően a projekt IKOP terhére történő finanszírozása.

A miniszterelnök 87/2015. (X. 15.) ME határozata helyettes államtitkár megbízatása megszűnésének megállapításáról és helyettes államtitkár kinevezéséről

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény 223. § (3) bekezdésében foglalt jogkörömben eljárva – az igazságügyi miniszter előterjesztésére – megállapítom, hogy

dr. Márkusfalvi-Tóth Ádámnak, az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkárának e megbízatása a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 222. § (1) bekezdése alapján történt lemondására tekintettel

– 2015. október 12-ei hatállyal – megszűnt,

egyidejűleg a Kttv. 220. § (2) bekezdése alapján – az igazságügyi miniszter javaslatára –

dr. Szecskó Józsefet az Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkárává

– 2015. október 14-ei hatállyal – kinevezem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.
A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.
A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.
A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a http://www.magyarkozlony.hu honlapon érhető el.
A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.
Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.